TARİHSEL MOMENT TARİHSEL GÖREV

SOSYALİST BİRLİK

Yıl: 1 Sayı: 4
17.Şubat.1975
200 kuruş
15 günde bir çıkar

Tüstav Arşivi
Orhan SİLİER
Bağışı

Dünya Kapitalist Buhranı Şartlarında TÜRKİYE HAKİM SINIFLARININ ÇELİŞKİLERİ VE ÇÖZÜMSÜZLÜĞÜ

I - Genel Olarak Hakim Sınıfların Temel Çelişkisi

İnsanlık tarihinin gelişiminde üretim araçlarının belli ellerde toplanması ve giderek zümre ve sınıfların ortaya çıkmasıyla oluşan sınıflı toplumlarda, egemen sınıfların önüne bir temel meselenin çıktığını görüyoruz. Bu temel mesele, egemen sınıfların egemenliklerini sürdürebilmek için yaratmak, geliştirmek ve korumak zorunda oldukları KURUMLAR sorunudur. Sınıflı toplumlarla birlikte ortaya çıkan hakim sınıfların egemenliklerini sürdürmeleri meselesi, özünde; bu sınıfların diğer bütün sınıf ve zümreleri sömürmek üzere baskı altında tutmaları ve bu sömürünün temel unsuru olan üretim araçlarının özel mülkiyetini muhafaza etmeleri demektir. Sömürünün sürdürülmesi ve özel mülkiyetin korunabilmesi ise, bu ihtiyaçları yerine getirecek hakimiyet aracı KURUMLARI gerektirir. Bu kurumlar, içinde bulunulan toplum biçimine, uygarlık düzeyine bağlı olarak, başta DEVLET olmak üzere, her türlü iktisadi, siyasi, idari, mali, sosyal ve kültürel kurumlardır. Bu kurumlar vasıtasıyladır ki, hakim sınıflar diğer bütün sınıf ve zümreleri sömürmek için baskı altında tutarlar ve kendi özel mülkiyetlerinde bulundurdukları üretim araçlarını korur ve geliştirirler. Belirli bir tarihsel dönemde, ihtiyaç duyduğu kurumları şu ya da bu nedenle yaratamayan ve onları kontrolü altında tutamayan herhangi bir hakim sınıf, egemenliğini sürdüremez ve yıkılıp gider. İşte, egemen sınıfların hakimiyet aracı olan bu kurumları yaratmak, geliştirmek, kontrolları altında tutmak ve korumak, varlıkları süresince son derece dikkat etmek ve halletmek zorunda oldukları temel meselelerdir. Bu temel meselede *hakim sınıfların* TEMEL ÇELİŞKİSİ yatar. Egemen sınıflar, bu Temel Çelişkilerinin iki zıt kutbu olan, SINIF ile yarattıkları KURUMLAR arasında sürekli olarak bir *denge* ve *uyumu* sağlamak zorundadırlar. Bu uyum ve dengenin sağlanması ne demektir? Yukarıda, hakim sınıfların egemenliklerini sürdürmek için ihtiyaç duydukları yeni kurumları yaratma, bu kurumları ihtiyaca cevap verici bir hale getirme ve onları tam olarak kontrol altında tutma zorunluluğuna işaret edilmişti.

Hakim sınıfların ihtiyaç duydukları bu kurumları yaratma, onları ihtiyaçlarına tam olarak cevap verici bir hale getirme, bu kurumları tümüyle kontrol altında tutma, artık ihtiyaç duymadıkları eskimiş kurumları tasfiye etme ve hakimiyetlerini hedef alacak, hakimiyetlerine karşı her türlü kurumun oluşmasını önleme, onları yasaklama süreci, onların Temel Çelişkilerinde uyum ve denge sağlama sürecidir. Bu sürecin belirli bir anında, sağlanmış olan denge ve uyumda meydana gelen herhangi bir aksama, dengesizlik veya çatlak, egemen sınıfların önüne *o anda* acil olarak halletmek zorunda oldukları bir *baş mesele* olarak çıkar. Egemen sınıfların Temel Çelişkilerinde, yani yaratmış oldukları kurumlar ile kendileri (sınıfları) arasında sağlamış oldukları uyum ve dengenin bozulması ile, belirli bir tarihsel anda ortaya çıkan bu baş meselede de, egemen sınıfların, o tarihsel ana ait BAŞ ÇELİŞKİSİ yatar. Örneğin, tarihsel gelişiminin belirli bir aşamasında, parlamentonun kendi ihtiyaçlarına yeterli biçim ve süratle cevap veremediğini gören ABD tekelci burjuvazisi, parlamentonun (yasama organının) hak ve yetkilerinin önemli, can alıcı olanlarını icra organına (başkanlık müessesesi ve hükümete) aktarma zorunluğunu duymuş ve yasama organını süreç içinde ikinci plana itmiştir. Tekelci burjuvazi, emperyalist karakterinin gereği, dünya çapındaki sömürü mekanizmasını devam ettirebilmek için ihtiyaç duyduğu iktisadi, siyasi ve askeri girişimlerini (askeri müdahale, askeri anlaşmalar, bölgesel paktlar, iktisadi işbirliği anlaşmaları, vs.) acilen ve rahatça yürütebilmek için, bu yetkileri başkanlık müessesesinde toplamış ve parlamentoyu ikinci plana itmiştir. İşte, ABD tekelci burjuvazisi, tarihsel gelişim sürecinde, kendisi ile parlamento arasında ortaya çıkan bir Baş Çelişkiyi çözmek suretiyle, o tarihsel dönem için Temel Çelişkisinde uyum ve dengeyi sağlamaya çalışmıştır.

Bir *hakim sınıfın* Temel Çelişki süreci, o hakim sınıfın hakimiyet süresinin tamamını, yani o hakim sınıfının egemen olduğu ve damgasını vurduğu toplum biçiminin ortaya çıkışı ile yok oluşu arasındaki süreyi kapsar. Ancak, şimdiye kadar bir sınıfın sadece hakim olduğu dönemi ele aldık. Bu tabloyu tamamlayabilmek için, söz konusu hakim sınıfın hakimiyet (iktidar) öncesi ve iktidarı kaybedişinden sonraki dönemlerini de dikkate almamız gerekir. Görüldüğü gibi, gerçekte Temel Çelişki süreci, hakim sınıfın bir sınıf olarak varolduğu sürenin tamamını kapsar. Örneğin, burjuvazinin bir sınıf olarak feodal toplumun bağrında doğduğu andan itibaren onun kurumlarını yaratma, geliştirme ve iktidara yönelme süreci, yani temel çelişki süreci başlar. Burjuva devrimleriyle iktidarı ele geçirmesiyle hakimiyet dönemine geçer. Hakim olduğu kapitalist toplumun belirli bir tarihsel anında gerici duruma düşer ve proletarya tarafından alaşağı edilir. İktidarı kaybetmesinden sonra da, karşı devrimi tezgahlamaya çalışır ve bu, yok olmasına kadar devam eder. Gerçekte bütün bu süreç, sınıf olarak ortaya çıkışı ile yok oluşu arasındaki süreç, onun Temel Çelişki sürecidir. Bu durum burjuvazi için olduğu kadar, bütün diğer *sömürücü* sınıflar için de söz konusudur.

Sömürücü hakim sınıfların Temel Çelişki sürecinin niteliği: Temel çelişki süreci, her sınıfın ilerici, toplumu geliştirici ve gerici, toplumun gelişmesini köstekleyici, frenleyici olmak üzere iki ana dönemi içerir. Hakim sınıfın Temel Çelişkisinde denge ve uyum sağlaması, hakimiyet öncesinden başlayarak ilerici karakterini muhafaza ettiği sürece mümkündür ve hakim sınıf bunu daha üst düzeylerde geliştirerek devam ettirir. Gerici duruma düşmesi ile de, bu uyum ve denge giderek bozulur, sağlanamaz hale gelir ve hakim sınıfın iktidardan düşmesinden sonra, ekonomik - politik - ideolojik yok oluşu ile noktalanır. Görüldüğü gibi, egemen sınıfların Temel Çelişki süreci belirli bir tarihsel dönemeçten sonra, uyum ve dengenin *sürekli* olarak bozulduğu bir süreçtir. Bu *sürekli* uyumsuzluk ve dengesizlik, devrimci sınıf ve hareketlerin duruma müdahaleleri ile *tam bir kontrolsuzluğa dönüşür ve topluma ait diğer bütün çelişkilerin de keskinleşip, üst üste çakışması ile de milli bir kriz niteliği kazanır.* Devrim ise hakim sınıfın alaşağı edilmesine, iktidarı kaybetmesine yolaçar. Devrim, alaşağı edilen gerici (eski hakim) sınıfın Temel Çelişki sürecinde bir nitelik değişikliğini ifade eder. Ve gerici sınıfın ortadan kalkmasıyla da bu süreç sona erer.

Yukarıda, Dünya ve Türkiye'nin içine girdiği olağanüstü koşulların incelenmesine yardımcı olacağı için, hakim sınıfların Temel Çelişkisine genel bir yaklaşımda bulunduk. Ancak, aşağıda Türkiye'nin orjinalitesinin açıklanabilmesine yardımcı olması açısından, ülkemizde olduğu gibi, birden fazla sınıfın hakim olduğu (emperyalizmin yerli ortakları ve müttefikleri olan tekelci burjuvazi ile pre-kapitalist sınıf ve zümreler) ve hakimiyetlerini it-

BAŞYAZI

Ateş Çemberi Daralıyor

SOSYALİST BİRLİK'in 20 Aralık 1974 tarihli ilk sayısında Başyazı'mız şu paragrafla başlıyordu: *«Emperyalist dünyanın bunalımı derinleşiyor. Kapitalizm kendi tarihinde görmediği bir bunalımı yaşıyor. Ve öncekilere benzemeyen bu bunalım kapitalizmi temellerinden sarsıyor. New York'tan Tokyo'ya, Londra'dan Paris'e, Bonn'a, Roma'ya çöküşü haber veren alarm zilleri çalınıyor. Emperyalistler panik içinde...»*

Evet! Şu gerçek artık bütün çıplaklığıyla ortaya çıkmıştır ki, 1975 emperyalizmin mezar kazıcısı bir yıl olmaya hazırlanıyor. Emperyalist zincirin, her geçen gün giderek daha da zayıflayan bir halkası durumundaki Türkiye'de, ekonomik-politik kriz artık bir *«Milli Bunalım»* niteliğini kazanmıştır. Ve «Milli Bunalım», emperyalist krizin bütün etkileriyle hızla derinleşmekte. Halkımızın etinde, kemiğinde duyduğu, egemen sınıfların göbeğinde yaşadığı ve bir türlü adını anmaya cesaret edemedikleri, Sosyalistlerimizin ise henüz habersiz oldukları, her geçen gün derinleşen ve şiddetlenen bu olgu, bir «Milli Bunalım»dan başka bir şey değildir. Türkiye egemen sınıflarının ağababaları emperyalistler de, yerli ortaklarının dramatik durumlarını komediye çevirmek için ellerinden geleni yapıyorlar. Kendi bunalımlarının paniği ve çaresizliği içinde, sadık ortaklarını kaderleriyle başbaşa bırakıyor, onlara yardımı kesiyorlar.

Amerikan Askeri Yardımının kesilmesi, egemen sınıfların derinleşmiş ekonomik bunalımlarına ve politik açmazlarına yeni ve karanlık boyutlar eklemiştir. Egemen sınıfların, bu karanlık boyutların bütün yükünü, her zaman yaptıkları gibi *halkımızın* sırtına yıkmaktan başka hesap ve planları yoktur, olamaz. Bu hesap ve planlarının ise, özellikle içinde bulunulan bir «Milli Bunalım» döneminde, halkımızın derin hoşnutsuzluğunu nefrete, kine ve eyleme dönüştüreceğini çok iyi bilmektedirler.

Çare: Sınıf savaşını ulusal plana kaydırmak

Ekonomik, politik ve sosyal bunalım içinde bulunan ve başı sıkışan her hakim sınıf gibi, Türkiye hakim sınıfları da, her ne pahasına olursa olsun, hakimiyetlerine yönelen başlıca tehlike olan *sınıf mücadelesini* önleme hesabı içindedirler. Ve bu meşum hesap, bugün, Türkiye-Yunanistan - Kıbrıs üçgeni içinde yapılmaktadır. Egemen sınıflar, halkımızın kinini, nefretini, kanını ve kemiğini, sırtına yükledikleri ekonomik bunalımın ve silahlanmanın bütün yükleriyle birlikte, emperyalizmin bu üçgende kazdığı çukurlara gömmeğe hazırlanıyorlar. İşte, halkımızın içinde bulunduğu *daralan ateş çemberi* budur.

SOSYALİSTLER!

Emperyalist zincirin gittikçe zayıflamakta olan bir halkasında, bir «Milli Bunalım» yaşıyoruz.

Bu bunalım, egemen sınıfların kâbusu ve mezar kazıcısıdır. Eğer hâlâ uyanmaz, gerçekleri, korkunç bir hızla gelişen olayları ve derinleşen bunalımın gerçeğini görmez, bugüne kadar yönetmiş olanların yönetemez, yönetilmiş olanların yönetilemez duruma geldiğini kavrayamaz ve hesabımızı yapmaz, bu tarihsel anın görevlerini yerine getirmez, süratle birleşip toparlanmazsak, bu mezar bizim için kazılacaktır.

Sosyalist Birlik'in 2 nci sayısı toplatıldı

Gazetemiz, 2. sayısında çıkan bütün yazılar nedeniyle İstanbul Cumhuriyet Savcılığı tarafından toplatılmıştır. tır.

Ellerinde toplatma kararı ile büroya gelen polisler, büroyu aramışlar ve gazetenin bürodaki nüshalarına el koymuşlardır.

Ayrıca gazetemizde, «bir sosyal sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakküm tesis etmeye yönelik suç unsurları bulunduğu» iddiasıyla, hakkımızda T.C.K. nın 141. maddesini ihlâlden dava açılmıştır.

Hakim Sınıfların Çözümsüzlüğü

(Baştarafı 1. sayfada)

tifak içinde yürüttükleri durumların niteliğine de değinmek zorunluluğu vardır.

Birden fazla sınıfın hakim olduğu durumlarda, bu sınıfların hakimiyet ittifakını belirleyen temel unsur, onların kendi sınıfsal ihtiyaç ve çıkarlarıdır. Bu temel unsura sıkı sıkıya bağlı olarak, hakim sınıflar kendi aralarında, kendi sınıf çıkarlarını göz önünde bulundurarak ittifak yapar ve birlikte hükmeder, sömürürler. *Ancak, bu durumda, her sınıfın kendi ihtiyaçlarını karşılama arzusu, yani kendi temel çelişkilerinde uyum ve denge sağlama ihtiyaçları ve girişimleri ile sınıflar arası ihtiyaçların bağdaştırılması zorunluluğu çelişik bir durum yaratır.* Sınıfların tek tek tek ihtiyaçları çatışabilir. Hakim sınıflar arası ittifak, *işte bu çelişkinin halli,* yani herbir sınıfın kendi ihtiyaç ve çıkarları ile sınıflararası menfaatin bağdaştırılması, bu meselede bir uyum ve dengenin sağlanması ile ortaya çıkar. Bu ittifak sürecinde, hakim sınıflar arasında denge ve uyum, onların kendi sınıf çıkarlarının çatışmasıyla, yani belirli bir tarihsel anda, bir sınıflararası baş meselenin ortaya çıkmasıyla bozulabilir. Hakim sınıflar arası ittifakta tekrar bir uyum ve dengenin sağlanması, *bu baş meselenin çözülmesine* bağlıdır. Baş çelişkinin çözülememesi halinde hakim sınıflar arası ittifak ortadan kalkabilir ve ittifak, bu sınıflar arasında bir çatışmaya dönüşebilir. Bu durumun tam bir uzlaşmazlığa dönüşmesi halinde çatışma, hakim sınıflardan birinin veya birkaçının diğerini saf dışı ederek hakimiyeti eline geçirmesine yol açar.

Bugün, derinleşen dünya emperyalist krizi şartlarında, Türkiye hakim sınıflarının içinde bulunduğu durum, yukarıda ortaya koyduğumuz Temel Çelişki sürecinin tam bir yansımasını ifade etmektedir. **Bugün Türkiye'de** egemen durumda bulunan, emperyalizmin yerli ortakları ve müttefikleri tekelci burjuvazi ve pre-kapitalist sınıflar arasında, aşağıda ele alacağımız bir Baş Çelişki ortaya çıkmıştır. Bu baş çelişkinin yeterli açıklıkla ortaya konulabilmesi, yukarıdaki açıklamalara ilave olarak, kapitalist toplumda *burjuvaziye ait* Temel Çelişki sürecinin de niteliği üzerinde durulmasını gerekli kılmaktadır.

2 - Burjuvazinin Temel Çelişkisi

Burjuvazinin Temel Çelişkisini açıklayabilmek ve kavramak için, burjuva sınıfını yaratan sermayenin karakterini ele almamız gerekir. Ekonomik, sosyal ve tarihsel bir kategori olarak sermayenin iki temel karakteri Marx tarafından ortaya konmuştur. Sermayenin bu iki temel karakterinden biri, *sermayenin kendini yeniden üreterek varlığını artırması ve yaygınlaştırması,* diğeri *artan ve yaygınlaşan varlığını korumasıdır.* Burjuvazinin Temel Çelişkisine, sermayenin bu ikili karakteri kaynaklık eder. Bu ikili karakterden birincisi olan büyüme ve yayılma, burjuvazinin önüne *bu büyüme ve yayılmaya engel olan herşeyin temizlenmesini ve bu büyüme ve yayılmanın ihtiyaç duyduğu tüm kurumların yaratılmasını* bir görev olarak koyar. Bu ikili karakterden ikincisi olan *büyüyen ve yaygınlaşan varlığın korunması ihtiyacı ise, bu varlığın korunması için gerekli olan her türlü kurumun yaratılmasını ve sermayenin varlığına yönelen her türlü tehdit ve tehlikenin bertaraf edilmesini*, burjuvazinin önüne ikinci bir asli görev olarak getirir. İşte, burada burjuva sınıfının sermaye tarafından belirlenen Temel Çelişki süreci ortaya çıkar. Yukarıda, hakim sınıfların Temel Çelişkisini açıklarken işaret ettiğimiz gibi, burjuvazinin Temel Çelişkisi, sermaye ile özdeş hale gelmiş *burjuva sınıfı* ile sermayenin ikili karakterinin gereği olarak yaratmak, geliştirmek ve korumak zorunda olduğu *kurumlar* arasında yatar. *Yani, burjuvazinin yaratmak, geliştirmek ve korumak zorunda olduğu kurumlar ile kendi arasında uyum ve dengenin sağlanması hadisesi, onun Temel Çelişki sürecini oluşturur.* Bu Temel Çelişki süreci, burjuvazinin iktidar öncesi feodal toplumda ve iktidarı ele geçirmesinden sonra kapitalist toplumda olmak üzere iki evreyi içerir.

A - Feodal Toplumda Burjuvazinin Temel Çelişkişi

Bu dönemde burjuvazi, sermayenin gelişmesini engelleyici feodal düzen ve onun kurumlarıyla çatışmaya girer' Kendi ihtiyaç duyduğu kurumları oluşturmaya çalışır. Kendisine lazım olan serbest işgücünün temini, uluslaşma, milliyetçilik ve insan hakları gibi kavramların geliştirilmesi, yaygınlaşmasına hizmet edecek yeni teknolojilerin geliştirilmesi gibi genelinde kapitalizmin gelişmesini sağlayacak her türlü kurumu yaratma ve geliştirme çabası yanında, serbest ticareti önleyen feodal gümrük duvarlarının kaldırılması, serbest işgücü teminini engelleyen serflik düzeninin yıkılması gibi, kendi gelişimini köstekleyici her türlü kurumun yıkılması mücadelesine de girer. Ve bunu, feodal düzenin güçleri ve kurumlarıyla amansız bir mücadele halinde feodalizmi yıkana, feodal sınıfların iktidarına son verene kadar sürdürür ve kapitalizmi kurar. 1688 İngiliz burjuva devrimi, 1789 Fransız burjuva devrimi, 1863 Amerikan İç Savaşı ve 1870 Bismark Hareketi, burjuvazinin feodal sınıflara karşı bu mücadelelerini noktaladığı tarihleri, feodal düzenleri alaşağı ederek kapitalist toplum düzenlerini kurmasını ifade eder. Bu tarihler, burjuvazinin Temel Çelişki sürecinde niteliksel sıçramalar yaptığı ve sermayenin kendini yeniden üretme ve yaygınlaştırma mücadelesinde niteliksel gelişimleri sağlayacak kendi iktidarlarını kurduğu tarihlerdir. Bu burjuva devrimleriyledir ki, burjuvazi sermayenin kendini yeniden üretme ve yaygınlaştırmasında sınırsız olanakları yaratabilmiştir. Bu hadise ise, burjuvazinin Temel Çelişki sürecinde sağlamaya çalıştığı uyum ve dengeyi azamiye çıkarma olanaklarına kavuştuğu, yaratmak istediği her türlü kurumların gelişiminin önündeki engelleri temizlediği bir dönemin başlangıcını simgeler.

Yukarıda ele alındığı kadarıyla anlaşılacağı gibi, *feodal toplumda sermayenin ikili karakterinden kendisini yeniden üretim ve varlığını yaygınlaştırma başat yöndür.* Burjuvazi esas olarak sermayenin bu ihtiyacı doğrultusunda hareket eder ve bu ihtiyaca cevap verecek kurumları yaratmaya ve geliştirmeye çalışır. (Ancak 1848 ve 1870 devrimlerinde, bu tarihsel somut anlarda, burjuvazi için başat yön kendi varlığını koruma olmuştur.)

B - Kapitalist Toplumda Burjuvazini Temel Çelişkisi

1 - Serbest Rekabetçi Dönem

Burjuvazinin iktidarı ele geçirmesiyle, sermayenin kendisini yeniden üretmesi ve yaygınlaşması şiddetlenir. Serbest rekabet koşullarında, yepyeni ve sınırsız olanaklar tanıyan bir atılım dönemi başlar. Bu dönemde burjuvazi ve özdeşleştiği sermaye, gelişimi önünde hiçbir engel tanımaz. Burjuvazinin Temel Çelişkisinde sağlamaya çalıştığı uyum ve dengeyi doruğa çıkarıcı bu gelişim, bir yandan sermayenin ihtiyacı olan üretim araçlarını geliştirici, toplumun gelişmesi doğrultusunda her türlü kurumun yaratılmasını ve geliştirilmesini sağlayıcı, *ileriye dönük* bu gelişimi engelleyici feodalizm artığı kurumları ise tasfiyeye yönelik bir nitelik arzederken, diğer yandan da sermayenin gelişimi doğrultusunda bütün sömürge ve yarı - sömürge ülkelerin ve bu ülke halklarının amansızca talanı ve sömürüsünü, ayrıca modern bir sınıf olarak ortaya çıkan proletaryanın yarattığı tüm değerlerin gasbedilmesini de gerektirmesi nedeniyle *gerici bir nitelik* kazanmağa başlar.

Sermayenin ve burjuvazinin gerici karakterinin giderek başat hale gelmesi başlıca şu dört noktada somutlanır:

1. Burjuvazi, modern bir sınıf olarak yarattığı proletaryanın ürettiği artı-değeri tümüyle gasbetmek ve payını sürekli olarak artırmak çabasına girer.

2. Dünyanın tüm bakir alanlarını ele geçirme ve o yöre halklarını amansızca bir sömürü ve talan çamberine alma, o yöre ülkelerini sömürge ve yarı-sömürge pazarlar haline getirme çabasına girer.

3. Serbest rekabet sistemi içinde bunları yaparken, gelişiminin ulaştığı tarihsel bir aşamada zorunlu olarak tekelleri yaratır ve serbest rekabeti ortadan kaldırır.

4. Serbest rekabeti yok edip, tekelleri yaratmasıyla ve tekeller arası rekabetin kural tanımayan niteliği dolayısıyla da, burjuvazi, giderek *toplumun gelişmesini kendi gelişme ihtiyaçları ile sınırlayıcı, dolayısıyla toplumun gelişmesini frenleyici bir karakter kazanmaya başlar. Bütün ileriye dönük hareket ve gelişmeleri köstekleyici bir rol üstlenir.*

Burjuvazi, bütün bu kendi ihtiyaçları doğrultusundaki çabaları esnasında, hâlâ sermayenin yeniden üretimini ve daha fazla yaygınlaştırılmasını amaçlar. Ancak o, artık sermayenin gelişimine tabi olmuştur ve her hareketi sermayenin azgınlaşan ihtiyaçları doğrultusundadır. Sermayeye olan bu tabiyet, onun giderek *tümüyle gerici* bir nitelik almasına yol açar.

Gerçekte, burjuvazinin Temel Çelişkisinde uyum ve denge sağlamasının süreci olan bütün bu gelişim ve mücadele esnasında, daha *tümüyle* gerici bir nitelik kazanmadan, burjuvazinin işi zorlaşır. Temel Çelişkisinde sağlamış olduğu denge ve uyumda sık sık bozulmalar ortaya çıkar. 1848 Devrimi ve 1870 Paris Komünü, onun yay-

gınlaşma döneminde zaman zaman varlığını koruma durumunda kaldığı olaylardır.

Tekelci aşamanın artık tarihsel bir dönem haline geldiği dönüm noktası ise, burjuvazinin *tümüyle* gerici niteliğe büründüğü ve kendi Temel Çelişkisinde *sürekli* bir uyum ve dengeden çıkışın *başat yön haline* geldiği dönemeci işaret eder.

Artık burjuvazi, toplumun ve tüm Dünya halklarının baş düşmanı Emperyalizmi yaratmış ve kendi çöküş sürecini başlatmıştır.

II. Emperyalist Dönem

Bilindiği gibi, Emperyalizm aşaması; Kapitalizmin tekelleri yarattığı, sanayi sermayesinin banka sermayesi ile birleşerek finans-kapitali oluşturduğu ve sermaye ihracının, kapitalizmin gelişiminin zorunlu bir ihtiyacı olarak, Dünya'nın kapitalist ülkeler ve gruplar tarafından tümüyle paylaşılmasına yol açtığı bir evresine geçişi ifade eder. Tüm dünya sathının sermaye grupları tarafından paylaşılmış olduğu bu dönemde, artık sermayenin varlığını yeniden üretim yoluyla artırması ve yaygınlaştırması, sermayenin diğer karakterine göre tali duruma düşmüş, sermayenin yayılmasının doruğuna ulaştığı bu dönemde azami yaygınlaşmış olan *bu varlığın korunması,* başat yön haline gelmiştir. Ancak, bu azami yaygınlaşmış varlığın korunması, global olarak, tüm dünya sathına yayılmış sermayenin bütününe ait bir hadise olarak anlaşılmak gerekir. Bütüne ait bu korunma meselesi, bir diğer temel unsur ile, tekellerarası rekabet ile içiçe bir durum arzeder. Sınırları belirlenmiş bir alanda (tüm dünya yüzeyi) alabildiğine bir rekabet ve birbirleri aleyhine bir genişleme ve yayılma mücadelesi başlamıştır. Bir sistem olarak emperyalist nitelikteki kapitalizmin ve bizatihi sermayenin varlığının korunması madalyonun bir yüzünü, bu sistemin içinde onu oluşturan tekelci kapitalist grupların sınır tanımayan yayılma mücadeleleri ise madalyonun diğer yüzünü oluşturur.

Kapitalizmin emperyalist aşamaya geçişi ile birlikte, dünyanın çehresini değiştiren bir diğer olgu daha ortaya çıkar: Anti-emperyalist ve anti-monopolist mücadeleler. Bu mücadeleler ise, Sosyalist Devrimler ve Ulusal Kurtuluş Savaşları niteliğini kazanmakta gecikmeyecektir. Ekim Devrimi ve tüm dünya sathına yayılan Ulusal Kurtuluş Savaşları ile sermayenin varlığını koruması, burjuvazinin baş meselesi haline gelir. Ancak, sermayenin varlığına yönelmiş bütün bu tehditlere rağmen, sermayenin kendi varlığını koruması, kapitalizmin dengesiz gelişme kanununun gereği içe dönük, amansız bir rekabetle atbaşı gider.

İşte, bu iki yönlü olgu, sermaye ile özdeşleşmiş, ona tabi olmuş burjuva sınıfının Temel Çelişkisini belirler. Emperyalizm döneminde burjuvazi, bir yandan kendi içe dönük mücadelesine, tekellerarası rekabete ilişkin, onun ihtiyaçlarına cevap verecek her türlü kurumu yaratmakta, türetmekte iken, diğer yandan da kendi varlığını korumaya ilişkin her türlü kurumu da yaratır ve geliştirir. Burjuvazinin ihtiyaç duyduğu her türlü kurumu yaratması ve yarattığı bütün bu kurumlar ile uyum ve denge sağlama zorunluluğu ve mücadelesi, onun emperyalist aşamadaki Temel Çelişki sürecini belirler. Finans-kapitalin ortaya çıkışı, işbirlikçi burjuvazinin yaratılması, anti-tröst kanunları, NEW DEAL (sosyal adalet yutturmacası), başkanlık müessesesinin geliştirilmesi, Faşizm, paylaşım savaşları, Birleşmiş Milletler Organizasyonu, Soğuk Savaş, NATO, CENTO, SEATO, Ortak Pazar (AET), Dünya Bankası, Uluslararası Para Fonu ve tüm benzeri kurumlar, burjuvazinin içe ve dışa dönük, tekellerarası rekabetin gereği ve bir Dünya sistemi olarak kendi varlığını korumak için yaratıp geliştirdiği kurumlardır (kurum kelimesi baştanberi geniş anlamıyla kullanılmaktadır). Bir başka deyimle, burjuvazinin bütün bu girişimleri, Temel Çelişkisinde yaratmak zorunda olduğu uyum ve dengeyi sağlama mücadelesi, ihtiyaç duyduğu kurumları yaratma ve ortaya çıkardıklarını geliştirme ve kontrolu altında tutma mücadelesidir.

Yukarıda, burjuvazinin tarihsel bir sınıf olarak gerici nitelik kazanması, toplumun gelişmesini köstekleyici bir rol alması ve tüm Dünya halklarının baş düşmanı haline gelmesiyle, Temel Çelişkisinde sürekli bir uyum ve dengeden çıkışın başat yön haline geldiği üzerinde durmuştuk. Bu süreç, özellikle ikinci Paylaşım Savaşı'ndan sonra büyük bir hız kazanmıştır. Dikkat edilirse, yukarıda sıraladığımız kurumlardan büyük çoğunluğu, uluslararası planda, özellikle İkinci Savaş'tan sonra kurulmuştur. Bu durum, *açık bir dönemeci* işaret eder. Dünya Sosyalist Sisteminin ortaya çıkışı ve Ulusal Kurtuluş Savaşlarının tüm dünyayı kaplaması ve emperyalizmin varlığına yönelmiş bir tehdit niteliği kazanması, emperyalizmi ve onun hakim sınıfı burjuvaziyi, artık giderek daralan bir alanda *tümüyle* varlığını koruma çabasına yöneltir. Temel Çelişkide sağlanması gereken uyum ve dengenin ağırlığı, *tümüyle,* varlığına yönelen tehlikeye karşı duracak, onları göğüsleyecek kurumların yaratılması, geliştirilmesi yönüne kaymış, emperyalist aşamaya geçiş ile başat hale gelmiş bu yön, *çırılçıplak* bir görünüm kazanmıştır.

İkinci Savaş Ertesi Emperyalizmin Aktif Savunma Taktikleri:

İkinci Paylaşım Savaşı ertesinde, emperyalizm, yukarıda işaret ettiğimiz gibi, geniş bir stratejik savunma programı çerçevesinde aktif savunma taktiklerinin uygulanmasına geçmiştir. Başta ABD emperyalizmi olmak üzere, tüm emperyalist güçler, daralan sömürü alanları nedeniyle, Temel Çelişki süreçlerinde yeni ve çok önemli bir dengesizlik dönemine girmişlerdir. Bu durum, İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın yarattığı başlıca şu koşulların sonucunda ortaya çıkmıştır:

1. Birçok ülkede Sosyalizme geçilmesiyle, emperyalizmin aleyhine, onun sömürü alanını daraltarak bir Sosyalist Ülkeler Topluluğu, Sosyalist Dünya Sistemi teşekkül etmiştir. Uzak Doğu'dan Avrupa'nın göbeğine kadar yayılmış bulunan bu sistem, tüm uluslar ve dünya halkları üzerinde son derece önemli etkiler yapmış ve dünyada Sosyalist Devrimler Çağına geçildiğini açık, çırılçıplak bir biçimde ortaya koymuştur.

2. İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı, tümüyle yıkıma uğramış bir Avrupa ve Uzak Doğu ile birlikte özellikle Avrupa burjuvazisinin büyük ölçüde prestij kaybını ve savaş sırasında faşizme karşı Ulusal Mukavemet Hareketlerinin öncüsü solcuların ve özellikle Komünistlerin, halk yığınları nezdinde büyük itibar kazanmasını getirmiştir.

3. Emperyalizm ve özellikle ABD emperyalistleri, savaş yıllarında körükledikleri savaş ekonomisini barış koşullarına adapte etme, savaş şartları ile yaratılan büyük pazarı bir başka biçimde ikame etme sorunuyla karşı karşıya kalmışlardır.

Bütün bu koşulların bir araya gelmesi, emperyalist burjuvazinin Temel Çelişkisinde korkunç bir uyumsuzluk ve dengesizliğe yol açmış ve emperyalistlerin savaş ertesi yıllarında, varlıklarını koruyabilmek için acilen halletmek zorunda oldukları bir *baş mesele* haline gelmiştir. Emperyalist aşamanın burjuva sınıfı, bu baş meselesini halledebilmek için, ekonomik, siyasi, askeri ve ideolojik bir dizi tedbir almak zorunda kalmıştır. Bu tedbirler, genel bir SOĞUK SAVAŞ STRATEJİSİ'nin parçalarıdır. Bu Soğuk Savaş Stratejisi, dünya burjuvazisinin rayından çıkmış Temel Çelişkisinde yeni bir denge ve uyumun sağlanmasını amaçlamakta ve şu hedeflere yönelmektedir:

1. Sermayenin bizzat varlığına yönelmiş bir tehlike olarak ortaya çıkan Sosyalist Sistem'in tecriti, yaygınlaşan sol hareketlerin bastırılması ve yolundan saptırılması için her türlü siyasi, askeri ve ideolojik tedbirlerin alınması.

2. Savaşın bitimiyle, savaş ile yaratılan pazarın ortadan kalkması sonucu, savaş ekonomisinin karşılaştığı pazar boşluğunu doldurabilmek amacıyla, Soğuk Savaş politikası çerçevesinde, askerileştirme ve silahlanma politikaları temelinde her türlü ekonomik tedbiri almak.

3. Savaşta büyük bir yıkıma uğramış Avrupa'da, güçlü burjuva iktidarlarının başa geçmesini ve ekonomilerin yaralarını sarmasını sağlamak, istihdam olanakları yaratmak suretiyle, bir yandan solun halk içinde yaygınlaşmasını ve sosyalizmin iktidara gelmesini *önlemek* ve bütün bunları yapacak tek güç olarak ortaya çıkan, savaştan zarar görmemiş ve emperyalist sistemin ağababası haline gelmiş ABD tekelci burjuvazisinin sermayesinin Avrupa pazarına nüfuzunu sağlamak.

İşte, başta ABD emperyalizmi olmak üzere, tüm dünya emperyalist sisteminin tekelci burjuva sınıfı, yukarıda işaret ettiğimiz savaş ertesi koşullarda ve yine yukarıdaki amaçlara yönelik olarak, Temel Çelişkisinde denge ve uyum sağlamak üzere her türlü kurumu yaratma ve geliştirme mücadelesine girer. Ve bu politika çerçevesinde Birleşmiş Milletler, Almanya'nın batılı müttefikler tarafından taksimi, Kore Savaşı, NATO, CENTO, SEATO, GATT, Marshall Planı, Truman Doktrini, Schumann Planı, Avrupa Demir Çelik Birliği vb. kurumlar geliştirilir, tezgâhlanır ve çok uluslu şirketler doğurulur. Anti-komünist propaganda ve komünizm heyhulasını tecrit üzerine bina edilen, yukarıda sıralanan kurum ve girişimlerde somutlanan bir dizi taktik saldırının bütünü olan bu *Soğuk Savaş Stratejisi* çerçevesinde yürütülen bütün bu çabalar meyvasını verir ve burjuvazi, geçici olarak Temel Çelişkisinde ihtiyaç duyduğu denge ve uyumu sağlamaya çalışır. Bütün bunlara ilave olarak, bir Soğuk Savaş politikası ile önlenmesi imkânsız olan halk hareketleri, Ulusal Kurtuluş Hareketleri ise kan ve ateşle boğulmağa çalışılır.

Ne var ki, Dünya artık eski Dünya değildir. Dünya çapında bir Sosyalist Sistem doğmuş, halklar uyanmış ve beş kıtada Ulusal Kurtuluş Savaşları alabildiğine yaygınlaşmıştır. Bütün bunlar, Emperyalizmin çöküş çağına girdiğini çırılçıplak gözler önüne sermiştir. Emperyalist zincirin halkaları her geçen gün zayıflamakta, kopmaktadır. Emperyalizmin bu sosyo-politik açmazı, zorunlu olarak ekonomik açmazı da beraberinde getirmiş, daralan dünyaları ve sömürü alanları emperyalistlerin iç çelişkilerini daha da keskinleştirmiştir.

Gelişen bütün bu koşullar, emperyalizmin soğuk savaş stratejisinin geçerliliğini büyük ölçüde ortadan kaldırmış ve emperyalistler bir Detant (yumuşama) politikasına geçmek zorunda kalmışlardır. Bu geçiş, iç ve dış şartların zorlaması, dayatması neticesinde ortaya çıkmıştır. Dünya burjuvazisinin global (dünya çapındaki) Temel Çelişkisinde yeni bir denge ve uyum sağlamak amacıyla başvurduğu Detant, umduğu geçici dengeyi sağlamasını dahi mümkün kılmamıştır. Çünkü, içinde bulunulan durum, dengesizliği, sürekli derinleşen bir biçimde, onun karakteri ve kaderi haline getirmiştir. Nitekim, çakışan diğer bütün koşullar, başvurduğu Detant silahının da geri tepmesine yol açmış, daha da keskinleşen çelişkiler, bunalımını olağanüstü derinleştirmiştir. Kapitalizmin periodik (devresel) krizleri, giderek kapitalist sistemi temellerinden sarsan büyük bunalım dönemleri halini almıştır. Bugün içinde bulunulan Dünya kapitalist bunalımı, kapitalizmin üstesinden gelip, gelemeyeceğinin belli olmadığı böyle bir bunalımdır. Bütün bu koşulların üstüste çakışması; günümüzde emperyalizmin sömürü alanları içinde bulunan bölge ve ülkelerde aşağıda sıraladığımız başlıca açmazlarını yaratmıştır:

1. Emperyalizm, sömürüsü altında bulunan bu yörelerde, (bölge veya ülke) sosyalist güçlere (sosyalist ülkelere ve her ülkedeki sosyalist hareketlere) karşı tesbit ettiği global, dünya çapındaki politikalarını uygulamakta ve uygulatmakta büyük güçlüklerle karşılaşmaktadır. Emperyalizmin global politikaları, büyük çoğunlukla, bölgesel ve uusal anti-komünist politikalarla ters düşebilmekte, bu tersliklerin düzeltilebilmesi ya çok güç olmakta, ya da mümkün olmamaktadır. Düzeltilebildiği durumlarda ise, bütün'ün veya parça'nın yararına ters düşen durumlar ortaya çıkmakta, bu da çelişkilerin keskinleşmesine ve yenilerinin ortaya çıkmasına sebep olmaktadır.

2. Global politikalarla ulusal politikalar arasında uyum sağlanabilen durumlarda ise, bir başka faktör, her ülke çapındaki, emperyalizmin yerli ortakları hakim sınıflar arasındaki çelişkiler, bu politikaların uygulanmasını güçleştirici bir yönde etki yapmaktadır. Emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişkilerini de bu durumu derinleştirici bir faktör olarak göz önüne aldığımızda, durumun emperyalistler açısından çok daha çarpıcı bir açıklıkla ortaya çıkmaktadır.

3. Bunalım dönemlerinin koşulları ise, bütün bu çelişkileri keskinleştirici bir etken olarak, yerli ve yabancı hakim sınıfların durumu kontrolları altında tutmalarını güçleştirmekte ve emperyalist zincirin o halkasının tümüyle zayıflamasına yol açmaktadır.

4. Emperyalizm açısından son derece olumsuz olan bütün bu koşulların hüküm sürdüğü bir ortamda, Sosyalist Dünyanın o bölge veya ülke ile ilgili olarak izleyebileceği politika, emperyalistlerin vahim durumunu daha da derinleştirici bir faktör olarak devreye girebilir.

Ancak, bütün bu şartlar ve ortam; bir ülke devrimcilerinin duruma müdahaleleri olmaksızın hiçbir anlam taşımaz ve heder olup gitmeye mahkûm olur.

3 - Emperyalizmin Temel Direkleri Yıkılıyor

Sosyalist Hareketimizin Birleşme - Toparlanma Manifestosu'nda ele alındığı gibi, çeyrek yüzyıldır genel bunalımının üçüncü dönemine girmiş olan emperyalist dünyanın 1974'te yayılıp derinleşmeye başlayan ekonomik ve

Derinleşen Millî Bunalımın Uluslararası Konjonktürle olan ilişkisini bütün yönleriyle kavrayalım...

politik bunalımının *temelinde,* dünyanın başlıca dört büyük çelişkisi yatmaktadır.

1 — Sosyalist sistemle kapitalist sistem arasında dünya çapında varolan çelişki.

2 — Emperyalist dünya ile ezilen - sömürülen, bağımlı ve yarı - bağımlı ülkeler arasındaki çelişki.

3 — Gelişmiş kapitalist ülkelerdeki işçi - emekçi sınıflarla burjuvazi arasındaki çelişki.

4 — Emperyalist ülkeler ve güçler (tekeller) arasındaki çelişki.

Bugün dünyada, ister ulusal alanda, ister uluslararası planda, isterse bölgesel çapta cereyan etsin, bütün önemli olayların hiçbiri, başlıca bu dört büyük çelişki dikkate alınmadan açıklanamaz. Emperyalist dünyanın içine girdiği derin ekonomik, politik ve sosyal bunalım da, aynı şekilde, bu dört çelişkinin çok yönlü diyalektik işlerliğinin önemi ve ağırlığı temel alınmadan açıklanamaz ve anlaşılamaz.

□ Emperyalist dünya, İkinci Paylaşım Savaşı'nın sona ermesinden bu yana geçen otuz yıl boyunca, Sosyalist Sistem ve Sosyalist Dünyanın lehine olarak, sürekli bir gerileme, daralma ve çökme sürecine girmiştir. Bu gerileme ve çökme sürecinin gerek başlamasında, gerekse hızlanmasında *temel* etken Sosyalist Sistem ve Sosyalist Dünyadır.

Sosyalist Sistemle kapitalist sistem arasındaki mücadelede, sosyalist ülkelerin ekonomik, sosyal, politik, ideolojik kültürel, bütün alanlarda ileriye doğru sürekli gelişmeleri, emperyalist dünyayı doğrudan etkilemiş ve onların dünyasını her geçen gün daraltıp sıkıştırmıştır.

□ Emperyalistlerin bu gerileme ve çökme sürecini, bağımlı ve yarı-bağımlı ezilen sömürülen ülke halklarının giriştikleri kurtuluş ve bağımsızlık mücadeleleri daha da hızlandırmıştır. Sosyalist Dünyanın varlığından ve gelişmesinden güç kazanarak ve Sosyalist Ülkelerin kendileriyle kurdukları çok yönlü ilişkiler ağının da büyük yardımıyla; Emperyalizme ve onun bütün sömürü şekillerine ve politikalarına karşı, güçlü bir direnme ve karşı koyma, emperyalist zinciri halka halka koparıp atma mücadelesi içinde olan bağımlı ve yarı-bağımlı ülkelerin özellikle son on beş yıl içerisinde bu alanda elde ettikleri başarılar, emperyalist sistemin sıkışmış olan hayat damarlarındaki kan dolaşımının bugüne dek kullanılagelen yöntemlerle *artık* sağlanamaz duruma gelmesinde başlıca faktördür. Emperyalizm, birinci ve ikinci genel bunalımından sonra, dünyayı saran ve kanını emen kollarından ikisini tümden kaybetti; üçüncüsü ise, ezilen dünya halkları tarafından hergün darbe üstüne darbe yiyor ve sürekli kan kaybediyor.

□ Bu sürekli kan kaybı, içerde, *emperyalist metropollerde*, işçi ve emekçi sınıflarının emperyalist canavara karşı hamle yapmalarını kolaylaştırıyor, sınıf mücadeleleri güçlenip yaygınlaşıyor, emperyalistlerin ekonomik ve politik alandaki bunalımı sosyal alana da yayılıyor ve bu alanda yeni cepheler açılıyor. Bu cephelerde bugün işçi-emekçi sınıflarının verdikleri ekonomik, politik, sosyal mücadeleler emperyalizmin ekonomik krizini daha da derinleştiriyor.

□ Yukarıda belirtildiği gibi, başlıca üç yönden sıkışan ve sıkıştırılan emperyalist güçler ve tekeller arasında rekabet ve çelişkiler kızışıyor, keskinleşiyor. Aralarındaki çelişkilere yenileri ekleniyor. Dengesiz gelişmelerinin de etkisiyle, birbirlerinin nüfuz alanlarına, iç pazarlarına girme ve ele geçirme mücadelesi çeşitli biçimler alıyor.

Yukarıda sayılan Dünya'nın başlıca dört büyük çelişkisinin çok yönlü derinleşmesi, gelişmesi ve işlemesiyle, ortaya çıkan yeni çelişkiler ve şartlar, dünya burjuvazisinin temel çelişkisinde geçici olarak sağlayabildiği denge ve uyumu tümden yörüngesinden çıkarmıştır. Dünya emperyalist güçlerinin otuz yılda, bu uyum ve dengeyi sağlamak amacıyla diktiği bütün direkler, bugün, biribiri ardından yıkılmaktadır.

İşe yaramaz hale gelen ve tersine tepen *kurumlar:*

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER — Dün emperyalist güçlerin aleti olan BM, bugün ezilen halkların *forumu* haline gelmiştir.

NATO — Genelinde yıpranmış bir silah olan NATO, Fransa, Portekiz ve Yunanistan'ın çekilmesi, Türkiye'nin de bugün buna aday olması ile *parçalanma* sürecine girmiştir.

CENTO — (Orta Doğu Savunma Organizasyonu) Kadük olmuştur.

SEATO — (Güney Doğu Asya Savunma Organizasyonu) Kadük olmuştur.

OAS — (Amerika Devletleri Teşkilatı) Kadük olmuştur.

GATT — (Uluslararası Ticaret ve Gümrük Tarifeleri Anlaşması) Çökmüştür.

EFTA — (Avrupa Serbest Ticaret Bölgesi) Çökmüştür.

OEEC — (Avrupa Ekonomik İşbirliği Teşkilatı) İşlemez haldedir.

EEC (AET) — (Avrupa Ekonomik Topluluğu - Ortak Pazar) Dağılmak üzeredir Çökmemesine çalışılmaktadır.

LAFTA — (Latin Amerika Serbest Ticaret Bölgesi) Dağılmıştır.

CACM — (Orta Amerika Gümrük Birliği) Dağılmıştır.

RCD — (Bölgesel Kalkınma Teşkilatı — Türkiye, İran, Pakistan) Ölü doğmuştur. Tabela örgütü halindedir.

BRETTON WOODS — (Uluslararası Para Anlaşması) Doların dünya para sistemi olarak kabulünü getiren bu anlaşma bugün çökmüştür.

DETANT — (Yumuşama Politikası) Dünya burjuvazisinin bugün en büyük açmazı haline gelmiştir.

COMMENWEALTH — (İngiliz Milletler Topluluğu) Çökmüştür.

İKİLİ ANLAŞMALAR — Birer birer ortadan kalkmaktadır.

YABANCI İŞÇİLER — Emperyalizm, içine girdiği bunalım dolayısıyla, artık her ülkedeki yerli ortaklarına istihdam olanağı sağlayamaz hale gelmiştir.

KEYNES ANAHTARLARI — Artık hiçbir kapıyı açamaz hale gelmişlerdir.

FAŞİZM — Dünya burjuvazisi, bu siyasi rejimini artık istediği zaman kolay kolay tezgahlayamamakta, tezgahladıklarını ise uzun süre yaşatamamaktadır.

BÖLGESEL SAVAŞLAR — Bölgesel savaş alanları, artık emperyalizmin yenilgi alanları haline gelmiştir.

Yeniden düzenlenmeye ve oluşturulmaya çalışılan *kurumlar :*

DÜNYA BANKASI — Yeni düzenlemelerle işletilmeye çalışılıyor.

IMF — (Uluslararası Para Fonu) Yeni düzenlemelerle işletilmeye çalışılıyor.

OECD — (Ekonomik ve Ticari Kalkınma Teşkilatı) Yeni düzenlemelerle işletilmeye çalışılıyor.

PETROL TÜKETİCİ ÜLKELER TEŞKİLATI, ULUSLARARASI ENERJİ AJANSI VE PETROL FONU — Petrol Üreten Ülkeler Teşkilâtına (OPEC'e) ve petrol ambargolarına karşı bir baskı aracı olarak oluşturulmaya çalışılıyor. Emperyalistlerin aralarındaki çelişkiler bunu şimdilik mümkün kılmamakta.

DALGALANAN KUR SİSTEMİ — Çöken para sistemleri (Dolar sistemi) sonucu olarak emperyalistlerin bu alandaki çözümsüzlüğüdür.

SOSYALİST ÜLKELERLE TİCARET — Gelişen buhran şartları ve olaylar karşısında ne olacağı belirsiz bir kanaldır.

KONTR-GERİLLA — YEŞİL BERELİLER — Gerilla ve halk savaşlarının geliştiği ülkelerde, bu hareketlerin bastırılması için geliştirilen karşı-devrimci vurucu güçler. Yeniden düzene sokulmakta.

TRANMPLEN ÜLKELER — Emperyalizmin savunma (!) paktları yerine geliştirmeğe çalıştığı ve uygulamasına geçtiği yeni bir modeldir. Belli bir bölgede bir ülkenin tam anlamıyla tahkim edilmesi yoluyla (örneğin : Brezilya, İsrail, İran) *o bölgedeki* devrimci hareketleri bastırma açısından sıçrama tahtası oluşturma amacını taşır.

Yukarıda sıralanan bütün bu kurumlar ve durumları emperyalizmin yıkılan direklerini, açmazını ve çöküşünü açık seçik gözler önüne sermektedir. Ve bütün yıkılan ve yerlerine yenileri konamayan bu kurumların karşısında, her geçen gün daha da güçlenen ve yaygınlaşan kurumlar; *Varşova Paktı, Üçüncü Dünya Milletleri Topluluğu, Comecon (Sosyalist Ülkeler Ekonomik İşbirliği Teşkilatı), OLAS (Amerika Devletleri Kurtuluş Teşkilatı), OPEC (Petrol İhraç Eden Ülkeler Teşkilatı)* ve benzerleri ile bütün Dünya'da gelişen Sosyalist Hareketler, Ulusal Kurtuluş Hareketleri, Halk Hareketleri vardır. *Vietnam — Laos — Tayland — Kamboçya — Filipinler — Seylan — Burma — Endonezya — Hindistan — Bengladeş — Etiyopya — Mozambik — Angola — Rodezya — Gine — Yukarı ve Aşağı Volta — Biafra — Tanzanya — Zambia — Filistin — Yemen — Bahreyn — Dofar — İran — Kıbrıs — Bolivya — Brezilya — Arjantin — Paraguay — Uruguay — Şili — Venezüela — Panama — Guatemala — Nikaragua — Kolombia — Ekvator — Guyana — İrlanda — Portekiz — İspanya* ve daha bir çok ülkede, anti-emperyalist ve antifaşist Ulusal Kurtuluş ve Halk Savaşları verilmektedir.

Yukarıda çizilen bütün bu tablo ve sıralanan olgular, başlangıçta da vurgulandığı gibi, Dünya'nın başlıca dört büyük çelişkisinin sonuçları, somuttaki tezahürleridir. *1960'lardan itibaren, özellikle, ezilen halklar ile emperyalizm ve dünya çapında proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişkilerin olağanüstü keskinleşmesi, bu olguların ve diğer bütün çelişkilerin, emperyalistleri şaşkına çeviren bir biçimde çakışmasına sebep olmuş ve 1970'ler çakışmış ve son derece keskinleşmiş bütün bu olgular ve çelişkilerle birlikte gelmiştir.*

Ve bütün bu koşullar, bugün :

a — Tekeller arasındaki izafi dengenin tümüyle bozulmasına ve onların iç mücadelelerinin olağanüstü keskinleşmesine sebep olmuştur. Dünya halkları, tekeller arasındaki bu iç mücadelenin artık hiçbir şekilde saklanamaz hale gelen somut görünümlerine, olaylarına şahit olmaktadır. Emperyalist dünyada birbirini izleyen skandallar, tekellerarası rekabetin ulaştığı düzey, düzenin bütün yapı taşlarının dökülmeye başladığının açık işaretleridir.

b — Dünya burjuvazisinin dünya çapındaki global politikalarında olağanüstü çatlaklar, yarıklar meydana gelmiştir. Temel Çelişkiyi ayakta tutan bütün direklerin (kurumların) peşpeşe yıkılması, birçoğunun eskimesi ve artık mevcut durumlarıyla işletilemez hale gelmesiyle, bu politikaların sürdürülmesi mümkün olamamakta, bu durum ise çatlakların derinleşmesine ve yenilerinin açılmasına sebep olmaktadır.

c — Global politikanın yanında, bölgesel ve ulusal plandaki emperyalist politikalarda da ortaya çıkan çatlaklar derinleşip büyümektedir. Emperyalizmin varlığına yönelen tehlike giderek büyürken, onun beraberinde getirdiği koşullar, emperyalistlerin global politikası ile bölgesel ve ulusal plandaki politikaları arasındaki uyumsuzluğu artırmakta, her ülkedeki yerli ortakları ile aralarındaki çelişkileri keskinleştirmektedir. Bu durum ise, ortak düşmanlarına karşı birlikte hareket etme zorunluluğuna rağmen, onları birbirlerine ve genel menfaatlerine ters düşen tutum ve davranışlara sürüklemekte ve *beraberliklerini* tam bir açmaza sokmaktadır.

d — Bütün bunlar, emperyalist zincirin zayıf halkalarını daha da zayıflatmakta ve yeni zayıf halkaların ortaya çıkması sonucunu doğurmaktadır.

e — Bu gelişmeler, diyalektik etki-tepki içinde, emperyalizmin temel çelişkisindeki sürekli dengesizliği daha bir şiddetlendirmiş ve bu hal, emperyalist metropollerde, şimdiye kadar tek görevleri düzenin dengeye getirilmesine ilişkin reçeteler hazırlamak olan çevreleri aciz ve şaşkın bir duruma sokmuştur.

f — İşlerin hemen her yanda tümden şirazesinden çıkması karşısında, artık dünya burjuvazisinin ağababası Amerikan tekelci burjuvazisi, açıktan açığa (nasıl ve ne biçimde olacağını kendilerinin de bilmedikleri bir biçimde) tek kurtuluş yollarının kendi etraflarında toparlanıp, kenetlenmek olduğunu söylemekte, başka hiçbir çarenin kalmadığını ilan etmektedir. Yukarıda ele alındığı kadarıyla, bu durumun da açmazı ortadadır.

Ve sayılan bütün bu koşullar ve sonuçları ve onların tümünün içinde bulunduğumuz tarihsel anda *çakışması*, dünya burjuvazisinin EMPERYALİZM'in, olağanüstü ekonomik ve politik bunalımını yaratmıştır.

Hakim Sınıfların İç ve Dış İttifaklarının Çöküş ve Dağılışını Hızlandırmak için Birlik Olalım

4 - Türkiye Hakim Sınıflarının Çelişkileri ve Çözümsüzlüğü

I - Hakim Sınıfların içinde Bulunduğu Şartlar

Emperyalizmin ve Dünya burjuvazisinin, yukarıda gözler önüne serilen, ekonomik, politik ve sosyal topyekün bunalımı ve açmazları; bu dünyaya her yönden bağımlı olan, zaten zayıf ve çarpık bir ekonomik ve sosyal yapıya sahip Türkiye'yi dört bir yandan etkisi altına almış ve onu tarihinde görmediği bir bunalıma sürüklemiştir. Türkiye hakim sınıfları, bugün düny,a burjuvazisinin içinde bulunduğu şartlardan çok daha ağırlarını yaşamaktadır. Hakim sınıfların içinde debelenmekte oldukları şartlar kısaca çarpıcı yönleriyle şunlardır:

a - Ekonomik Şartlar

□ Enflasyon, emperyalist metropollerde yaşanan en yüksek düzeyinden, en az üç misli daha fazlasıyla (son bir yıl içinde yüzde yüze yakın) yaşanmakta, hayat pahalılığı ve fiat artışları, daha şimdiden ülkeyi kasıp kavurmaktadır.

□ Dış ticaret açığı, üç ay öncesine nazaran yüzde yüz bir artışla, 2 milyar 200 milyon dolara (30 milyar TL) yükselmiş, bu suretle işçilerimizin yurt dışından göndermiş oldukları dövizlerin tamamı tükenmiş, Merkez Bankası tamtakır kalmıştır.

□ Bir yıl öncesine nazaran % 114 oranında artmış bulunan işsizlik, Avrupa'nın kapı dışarı etmeye devam ettiği işçilerimizin yurda dönmeleriyle daha da süratle artmakta ve halkımız için bir felaket halini almaktadır.

□ Kıtlık ve yokluk had safhaya varmış, temel ihtiyaç ve gıda maddeleri bulunamaz olmuş, Karaborsa almış yürümüştür.

□ Enflasyon, işsizlik ve yokluğun hepsinin had safhada üst üste gelmesiyle geniş halk yığınlarının yoksulluğu daha da katmerlenmiş, mutlak yoksulluğa dönüşmüştür.

□ Bütün bu gerçeklerin çıplaklığı karşısında, bugün, egemen sınıflar da durumu örtbas edemez hale gelmişler; Egemen sınıfların sözcüleri olan yayın organları, durumun süratle felâkete gittiğini açıklamaktadırlar.

□ İş hayatında iflaslar ve protestolar had safhaya varmış, yatırımlar tamamen durmuş, üretim hızla düşmeye başlamış, egemen sınıfların ekonomik durumu, kendilerinin de itiraf etmek zorunda kaldıkları gibi, 1929 ekonomik bunalımından daha da ağır şartların ve açmazların içine girmiştir.

Bütün bunlar hakim sınıfların yıllardır kendi aralarında süren ekonomik çıkar mücadelesini olağanüstü keskinleştirmiş, bu keskinliğe çırılçıplak bir görünüm kazandırmıştır.

b - Sosyal Şartlar

□ Türkiye toplumu, tarihsel gelişimi içinde bugün, sınıf ve zümre farklılaşmasının son derece keskinleştiği bir düzeye ulaşmıştır.

□ Sınıf ve zümre farklılaşmasının ulaştığı bugüne kadar görülmemiş düzey, beraberinde bu sosyal sınıf ve zümrelerin büyük hareketliliğini, onları, bugüne dek görülmedik biçim ve keskinlikte ekonomik, sosyal ve politik hak talepleriyle egemen sınıfların karşısına dikmiştir. Ve egemen sınıflar, gene kendi tarihlerinde görüp yaşamadıkları bir biçimde, ezilen, sömürülen sınıf ve zümreler tarafından köşeye sıkıştırılmışlardır. Ezilen ve sömürülen sınıfların, çok yakın bir gelecekte daha da şiddetlenecek olan hareketliliğini şimdiden gören egemen sınıflar, büyük bir karamsarlık ve panik içerisindedirler. Yürüyen assubay eşlerinin ekmek taleplerini bastırmak için ikibinden fazla assubayın açığa alınması, altıyüzden fazla assubayın hapishanelere tıkılması ve yetmişden fazla assubayın ordudan ihraç edilmesi; akademik isteklerde ve sosyal taleplerde bulunan öğrencilerin üzerine panzerlerle polisleri sürmeleri, faşist komando sürülerini saldırmaları; işçilerin ekonomik ve sosyal asgari isteklerini bastırmak için kolluk kuvvetlerini bütünüyle kullanmaları, Viranşehir katliamı, fakir köylülüğün toprak özlemlerini jandarma dipçiği ile karşılamaları açmaz ve paniklerinin açık, çıplak tezahürleridir.

c - Politik Şartlar

□ Egemen sınıflar aylardanberi hükümet kuramama ve hükümet edememe durumundadırlar.

□ Egemen sınıfların ekonomik ve sosyal alanda şiddetlenen mücadeleleri, politik planda çok daha çıplak bir görünüm ve biçim kazanmıştır.

a) Kendi sınıf partileri aracılığıyla verdikleri bu politik mücadeleler, egemen sınıfların en azından son elli yıllık tarihleri içinde benzerine rastlanmıyan, öylesine bir şiddet ve keskinlik kazanmıştır ki; onları geniş halk yığınları nezdinde rezil ve kepaze eden, ve de ettiği ölçüde bu yığınları politize eden uyanışı görmelerine ve bunun kahredici acısını duymalarına rağmen, bu, partiler arası açık mücadeleden kurtulamamakta, kaçınamamaktadırlar.

b) Onların ekonomik, sosyal (sınıfsal) ve politik alanlarda keskinlik ve şiddet kazanmış mücadeleleri, onların Temel Çelişkilerine, yani hakimiyet aracı olan kurumlarına da yansımış ve etkilemiştir. Egemen sınıfların hakimiyet aracı olan kurumların bir kısmı (Örneğin, asker - sivil bürokrasinin üst kesimleri, devlet aygıtının çeşitli kademeleri, bazı özel ve kamu kuruluşları vb.) ihtiyaçlarına cevap veremez hale gelmiş, çıkarlarına ters düşen tutum ve davranışlara girmiş veya kontrollarından tümüyle çıkmıştır.

□ Halkımızın bağrında sürekli kanayan, müzminleşip kangrenleşen bir nitelik kazanmış olan, şövenizm ve militarizm afetlerinin hortlamasına ve kolgezmesine mesnet yapılmış bulunan Kıbrıs Macerası, egemen sınıfların uluslararası planda yalnızlığa düşmelerine, kanadına sığındıkları emperyalist güçlerden ters tepkiler görmelerine sebep olmuştur.

□ Kesilen son askeri yardım ise, egemen sınıfların ağababalarından yedikleri bir şamardır. Bu şamar, içine düştükleri şaşkınlıkla, onları ağababalarını savunamaz duruma getirmiş, çaresizlik ve panik içinde verdikleri demeçler ise, halkımıza artık yutturamadıkları amerikancı, «hür (!) dünyacı» politikalarının tümden ipliğinin pazara çıkmasına sebep olmuştur.

□ 1973 seçimleri, geniş halk yığınlarının baskıya, teröre, her türlü sömürüye karşı bilinçli, ya da yarı-bilinçli hakim sınıflara cephe aldığı ve onları yenilgiye uğrattığı bir arena olmuştur. Egemen sınıfların uğradığı bu yenilgi onların çözümsüzlüğüne yeni bir halka eklemiş, hakimiyet ve sömürü politikalarını, allak bullak ederken, kendi aralarındaki çelişkilerin de alabildiğine keskinleşmesine yolaçmıştır. Bugün Türkiye egemen sınıfları, yukarıda sergilenen bütün bu koşullar ve içinde bulundukları ekonomik, politik ve sosyal açmazları nedeniyle, aşağıda ele alacağımız gibi, çözümsüzlük içindedirler ve giderek, geniş halk yığınları nezdinde uğradıkları prestij kaybı, halkın gelişen mücadelesi sonucu, çözümsüzlüklerinin paniği içinde yönetemez hale gelmektedirler.

II - Hakim Sınıfların Çelişkileri

A - Hakim Sınıfların Temel Çelişkisi

Yukarıda, hakim sınıfların içinde bulunduğu koşulların üzerinde dururken belirttiğimiz gibi, Türkiye toplumu, tarihsel gelişimi içinde, sınıf ve zümre farklılaşmasının ve mevzilenmesinin, bugün son derece keskinleşmiş olduğu bir düzeye ulaşmıştır. Toplumumuzun içinde bulunduğu koşullar, şu tesbitin rahatlıkla yapılmasını elvermektedir: Türkiye, sınıf bilincinin bu kadar gelişmiş ve sınıflararası mevzilenmenin bu kadar keskinleşmiş olduğu bir başka dönem yaşamamıştır. Genelinde Türkiye toplumu için söz konusu olan bu durum, özelinde, yukarıda içinde bulundukları koşulları incelediğimiz Türkiye hakim sınıfları için de aynen doğrudur.

Genelinde, tarih boyunca bütün sınıflı toplumlarda hakim sınıfların kendi sınıf çıkarlarını koruma içgüdüsü ve bilinci diğer bütün sınıf ve zümrelere nazaran çok daha gelişmiş bir biçimde karşımıza çıkmaktadır. Bu durum, sınıf ve zümre ayrışmasının bugüne kadar rastlanmadık bir düzeye ulaştığı Türkiye hakim sınıfları için de söz konusudur ve hakim sınıflar, bütün sınıf ve zümreler içinde sınıf bilinci ve kendi sınıf çıkarlarını koruma içgüdüsü ve bilinci en gelişmiş kesimidir toplumumuzun. Bu ne demektir? Bir sınıfın sınıf bilincinin bu denli gelişmiş olması ve kendi sınıf çıkarını her türlü araca başvurarak kıskançca korumasının, o sınıfın temel çelişkisi ile sıkı bir ilişkisi vardır; bu koruma içgüdüsü ve bilinci temel çelişkide uyum ve denge sağlama çabasında ifadesini bulur. Hakim sınıflar açısından, temel çelişkilerinde bu denge ve uyumun sağlanması, daha önce üzerinde durulduğu gibi, hakimiyet aracı kurumların yaratılması, bu kurumların geliştirilmesi, onların korunması, işe yaramaz hale gelen kurumların tasfiye edilmesi ve hakimiyetlerini tehdit edecek kurumların kurulmasını önleme sürecidir. Sınıf mücadelesi, işte, her sınıfın kendi temel çelişkisinde, sınıf ihtiyaçlarını ve menfaatlerini gözetmek üzere denge ve uyum sağlama çabaları sırasında, yani; her sınıfın kendi ihtiyaçlarına cevap verecek kurumları yaratma, sınıf menfaatlerini koruyacak kurumları oluşturma ve geliştirme çabaları esnasında diğer sınıflar ile çatışmalarında ve onlarla mücadeleye girmelerinde somutlanır. Bu durum, toplum tabanında, birbirine düşman sınıflar arasında esas olduğu ve en keskin biçiminde ortaya çıktığı gibi, hakimiyetlerini ortaklaşa sürdürmek durumunda olan hakim sınıflar arasında da esastır. Bir toplumda, birden fazla hakim sınıfın hükmetmesi, hakim olması halinde, hakim sınıflar hakimiyetlerini *ittifak* içinde sürdürmek zorundadırlar. Birlikte hükmetmek zorunluluğundan kaynaklanan bu ittifak, aynı zamanda her hakim sınıfın kendi ihtiyaç ve menfaatlerini sağlamak üzere gerekli gördüğü kurumları yaratmak için diğer hakim sınıflar ile kurulan bir ittifaktır, hakim sınıfların hem tek tek kendi ihtiyaçlarını sağlamak. hem de birlikte hükmetmek üzere bir araya gelmeleridir. Her sınıfın bizatihi kendi çıkarlarını korumak için yarattığı kurumların yanında, bu ittifak kendi kurumlarını, yani hakim sınıflararası ortak kurumları da yaratır. Yaratılan bu ortak kurumlarda somutlanan sınıflararası ittifak, hakim sınıfların ortaklığını, yani uzlaştırdıkları ihtiyaç ve çıkarlarının ifadesidir. Yaratılan ortak kurumlar, hakim sınıfların temel çelişkilerinde sağlanan ortak uyum ve dengenin bileşkesidir.

Hakim sınıflararası ittifakın bozulması, iç ve dış olmak üzere başlıca iki dinamiğe bağlıdır. İç dinamik, ittifak içinde yer alan her sınıfın kendi temel çelişkisinde bir dengesizliğin veya uyumsuzluğun başlaması, yani o sınıfların ihtiyaç ve çıkarlarına ters düşen durumların ortaya çıkması sonucu birbirleriyle sürtüşmeye, mücadeleye başlamalarıyla olumsuz yönde işlerlik kazanır. İç dinamiğin bu işlerliğinin şiddet derecesine bağlı olarak da ittifakta çözülme ve giderek kopmalar ortaya çıkabilir. Dış dinamik ise; hakim sınıflarla, ezilen, sömürülen sınıflar arasındaki ilişkide ve objektivitenin diğer koşullarında yatar. Bu dış dinamik, egemen sınıflarla ezilen, sömürülen sınıflar arasındaki mücadelenin şiddet derecesine bağlı olarak işlerlik kazanır ve buna bağlı olarak ittifak ya çözülür, ya yeni bir boyut kazanır veya yeni bir içerik ve terkip kazanır. İç ve dış dinamiğin çakışması ve birlikte işlerlik kazanmaları halinde ise (toplumda sınıf mücadelelerinin keskinleşmesi sonucunda, genellikle bu durum ortaya çıkar), hakim sınıflar açısından durumun vehameti daha da artar ve ittifaklarında istikrarsızlık sürekli bir nitelik kazanır.

Bu istikrarsızlık, egemen sınıfların hem tek tek her birinin temel çelişkilerinde, hem de ortak bileşkelerinde uyum ve dengenin bozulması sonucunda ortaya çıkar ve onları bu denge ve uyumu yeniden sağlamak için çözmek zorunda oldukları bir *baş mesele* ile karşı karşıya bırakır. İstikrarsızlığın sürekli bir nitelik kazanmış oluşu, onların bu denge ve uyumu sağlama meselesini sürekli olarak zorlaştırır ve giderek onları bu baş meselelerini (baş çelişkilerini) çözemez hale düşürür. Bu çözümsüzlükleri ise aralarındaki ittifakın çözülmesine, yeni şekiller almasına ve birinin yerini diğerine bırakmasına büyük bir hız kazandırır. Egemen sınıflar yönetemez hale gelir. Bütün diğer faktörlerin de devreye girmesiyle, toplum, süratle bir «milli bunalım»a sürüklenir.

Bugün Türkiye toplumuna ve hakim sınıfların durumuna baktığımızda, yukarıda işaret ettiğimiz hakim sınıfların içinde bulunduğu ekonomik politik ve sosyal koşul-

Emperyalist Zincirin Hızla Zayıflayan Türkiye Halkasını Koparmak için Birliğimizi Yaratalım..

ların olağanüstü ağırlaşması ve ezilen ve sömürülen geniş halk yığınlarının mücadelelerinin giderek şiddetlenmesi, iç ve dış dinamiklere işlerlik kazandırmıştır. Emperyalist dünyanın içine girmiş bulunduğu derin bunalımın koşulları, hakim sınıflairn içine girmiş bulunduğu ağır şartlara olağanüstü boyutlar kazandırmıştır. Bu durum, hakim sınıfların kendi Temel Çelişkilerindeki ve ayrıca aralarındaki ittifakın denge ve uyumunun tümden bozulmasına, aralarındaki çelişkilerin keskinleşmesine ve mücadelenin şiddetlenmesine yol açmıştır. Yani, hakim sınıfların tek tek ve ortaklaşa olarak yarattıkları kurumlar ile kendileri arasındaki çelişki son yıllarda ve özellikle son bir yıl içinde olağanüstü şiddetlenmiştir. Bu uyumsuzluğun ve dengesizliğin somuttaki açık ve çıplak görünümleri şunlardır :

a) 1961 anayasası ile uyumsuzluk, b) Basın özgürlüğü, kişi hak ve özgürlükleri, toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanunu, Cemiyetler ve dernekler kanunu v.b., c) Seçim ve siyasi partiler kanunu, d) Anayasa mahkemesi-Danıştay ve derece derece diğer sivil yargı organları (Bu uyumsuzluğu gidermek için sıkıyönetim mahkemelerinin görev sınırları genişletilmiş ve devlet güvenlik mahkemeleri kurulmuştur.), e) Meslek odaları, f) Öğretmen kuruluşları, g) Sanayi ve ticaret odaları çekişmesi, h) Milli Nizam Partisinin kapatılması, ı) Demokratik Partinin, Adalet Partisinden ayrılması, i) 12 Mart muhtırası, j) Hükümetin kurulması konusunda asker sivil bürokrasinin en üst kesimlerinin tavırları, k) Hükümet ve seçim müesseseleri, l) TRT ve m) Piyasa ekonomisine hakim olamama vb.

Yukarda çarpıcı örneklerini sıraladığımız kurumlar hakim sınıfların kendi temel çelişkilerinde uyum ve dengeyi sağlamak amacıyla ortadan kaldırmaya değiştirmeye, düzeltmeye çalıştığı kurumlardır ve bu kurumlarla yıllardır uyum ve dengeyi sağlıyamamaları onların açmaz ve çözümsüzlüklerinin bir kısmıdır.

b - Hakim Sınıfların Baş Çeliş kisi

Yukarıda Temel Çelişki meselesinde ele aldığımız gibi, hakim sınıfların ittifakı, iç ve dış dinamiklerin işlerlik kazanmasıyla *çözülmeğe* başlamış ve bozulan uyum ve dengeyi yeniden sağlama meselesinde hakim sınıflar, bugün, çözmek zorunda oldukları bir baş mesele ile karşı karşıya kalmışlardır. Bu baş meseleleri, müzminleşmiş ve keskinleşmiş bir biçimde aralarında baş gösteren ve aşağıda ele alacağımız Baş Çelişkinin çözümü meselesidir. Aşağıda sayacağımız nedenlerden ötürü, bu baş çelişki; *Toplam artı değerden eskisi gibi payını almak ve hatta onu artırmak istiyenler ve bunu bir pazarlık sonucu kabul etmek durumunda kalanlar ile, toplam artı-değer'den artık bu payı vermek istemiyenler* arasındadır. Soyutta bu şekilde ifade edebileceğimiz Baş Çelişki sınıfsal planda; *pre-kapitalist sınıf ve zümreler ve tekelci burjuvazinin bir kesimi* (pre-kapitalist unsurlara artı-değer'den pay vermeyi kabul eden kesim) ile *tekelci burjuvazinin diğer* (pre-kapitalist unsurlara pay vermek istemeyen) *kesimi* arasındadır.

Bu Baş Çelişki politik planda ise, *AP'nin bir kesimi, DP, MSP, CGP, MHP ile AP'nin diğer bir kesimi ve CHP içinde mevzilenmiş bir azınlık arasında* tezahür etmektedir.

Hakim sınıflar arasındaki Baş Çelişkinin, bir başka yerde değil de, yukarıda sıralanan kutuplar arasında yatmasının başlıca nedenleri şunlardır:

a) Kapitalist dünya ve Türkiye'nin içinde bulunduğu derin ekonomik kriz; Bu kriz Dünya burjuvazisininkinden çok daha vahim bir biçimde Türkiye hakim sınıflarının ekonomik açmazını getirmiş, onların sömürü imkân ve alanlarını daraltmıştır. Bu durum onların toplam artı - değeri eskiden olduğu gibi rahatlıkla paylaşabilme imkânlarını büyük ölçüde sınırlamış ve onları toplam artı - değer'in paylaşılması meselesinde kıyasıya bir mücadeleye sürüklemiştir.

b) Türkiye'nin sınıfsal orijinalitesi: Tekelci burjuvazinin yeterince güçlü olmaması ve bir kesiminin diğerine nazaran pre-kapitalist sınıflarla daha fazla ekonomik, politik ve ideolojik yönlerden tarihsel ilişki ve bağlılık içinde oluşu.

c) Kapitalizmin dengesiz gelişimi: Bu gelişim sonucu sanayi burjuvazisi genelinde öne fırlamış ve mevcut hakim sınıflar ittifakı içinde bir ağırlık kazanmıştır. Sanayi burjuvazisi bu ağırlığıyla orantılı olarak mevcut kurumları kendi lehine değiştirmek istemektedir. İşte bu meselede yukarda ikinci noktada işaret edilen nedenden ötürü bir kısmı tarihsel ilişki ve bağlılık içinde olduğu sınıflar ile kendi payını arttıracağı yeni bir denge pazarlığına razı olurken, diğer kesimi eski ilişkilerini geride bırakarak yeni müttefikler aramayı tercih etmekte ve bundan dolayı da diğerleri gibi pazarlığa oturmaya yanaşmamaktadır.

d) B. Amerika - Avrupa Ekonomik Topluluğu çelişkisi: Egemen sınıflar bu çelişkinin etkisi altında ekonomik ve politik planda ifadesini bulan bir bölünmeye uğramışlardır. Pre-kapitalist unsurlarla bir pazarlığa yanaşmayan kesimin tercihinin AET doğrultusunda (AET ile çelişkileri) olmasına rağmen, diğer kesim bu meselede kendi içinde bir bütünlük arzetmekte, ancak amerikancı yanı ağır basmaktadır.

e) Hakim sınıflar ile ezilen, sömürülen geniş halk yığınları arasındaki çelişkinin keskinleşmesi, dünya emperyalist krizi ve yukarıda sayılan diğer nedenlerin de işlerliğiyle, hakim sınıfların kendi iç çelişkilerini derinleştirmiş ve tekelci burjuvaziyi iki kesime ayırarak bugünkü Baş Çelşkisinin ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

c - Hakim Sınıfların Baş Çelişkilerini Çözmek Üzere Başvurdukları Yöntemler

Bugün, hakim sınıflar arasında Baş Çelişkilerini çözme meselesinde üç görüş mevcuttur:

i) Hakim sınıfların bir kesimi, AP-DP birleşmesini, aralarındaki Baş Çelişkinin çözümü için başvurulacak yöntem olarak görmektedir.

ii) Hakim sınıfların diğer bir kesimi, «Milliyetçi Cephe»yi Baş Çelişkilerini çözecek bir yöntem olarak görmektedir.

iii) Hakim sınıfların, özellikle tekelci burjuvazi içindeki bir kesimi de, Baş Çelişkilerinin çözümünü CHP'nin desteklenmesinde görmektedirler

Dünya ve Türkiyenin içine girmiş olduğu bunalım dolayısıyla, hakim sınıflar ile geniş halk yığınları arasındaki Türkiye toplumunun baş çelişkisi son derece keskinleşmiştir. Yani bugün, hakim sınıfların kendi aralarındaki baş çelişki Türkiye toplumunun baş çelişkisinin son derece keskinleşmiş olduğu bir dönemde ortaya çıkmıştır. Ve hakim sınıflar kendi aralarındaki *baş meselelerini, gelişen ve giderek dünya çapında bir devrimci krize yol açacak buhran şartlarında ve Türkiye toplumunda keskinleşen sınıf mücadeleleri içinde çözmek zorundadırlar. Bu açıdan, hakim sınıflar Baş Çelişkilerini çözme meselesinde açmaz içindedirler.* Yukarıda sıralanan yöntemlerinin çözümsüzlükleri üzerinde, aşağıda teker teker durulacaktır.

i) AP. - DP. Birleşmesi gerçekleşse bile bu birleşmeyle egemen sınıfların arasındaki baş çelişki çözülmüş olmıyacaktır. Çünkü bu birleşmeyle ortaya çıkacak olan sentez, gerek kendi dışında kalan pre-kapitalist unsurları ve gerekse bugün CHP tercihi içinde olan tekelci kesimi *kapsamayacaktır*. Yani toplam artı-değerden pay vermek istemiyen CHP tercihini yapan tekelci kesim ile eskisi gibi pay almaya devam etmek istiyen pre-kapitalist sınıf ve zümrelerin bir kısmının baş meselesi *çözülmemiş* olarak kalmaya devam edecektir.

ii) Milliyetçi cephe girişimi gerçekleşse dahi, hakim sınıflar arasındaki baş çelişki çözülmüş olamıyacaktır. Çünkü CHP tercihli kesim, bu cephenin dışında kalmış olacağından ve bilhassa gelişecek olaylar sonucu, CHP yi daha da bağnaz bir şekilde destekleyeceğinden, çelişki çözülmek şöyle dursun, giderek keskinleşecektir.

Kaldı ki bugünkü AP yönetici kliği milliyetçi cephe girişimine, hakim sınıflar arasındaki baş çelişkinin çözümü açısından değil,

a) Kısa vadede, seçimlerde CHP karşısına sağ cepheyi çıkarmak,

b) Uzun vadede, gelişen halk yığınlarının hareketliliğini bastırmak amaçlarıyla yönelmekte ve gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

iii) CHP tercihini yapan tekelci kesimin isteği gerçekleşse ve CHP iktidara gelse dahi, hakim sınıfın baş çelişkisi çözülemiyecektir. Çünkü çelişik yönlerden diğeri, yani bütün pre-kapitalist unsurlarla tekelci kesimin bir kısmının ekonomik-politik çözümsüzlüğü daha da artıp, keskinleşmeye devam edeceğinden, baş çelişkisinin çözümü imkânsızlaşacaktır...

Görüldüğü gibi, hakim sınıfların baş çelişkilerini çözmek için ileri sürdükleri her çözüm yolu da çıkmazdır, kapalıdır.

1- Milliyetçi Cephe :

Milliyetçi cephe, hakim sınıflarca ortak bir hakimiyet aracı olarak gerçekleştirilmek istenmektedir. Bu, istekten de öte, tarihsel bir zorunluluk olarak önlerine gelmektedir. Milliyetçi cepheyi oluşturmayı, hakim sınıflar şu aşamada da gerekli görmektedirler. Çünkü, hakim sınıfların içinde bulunduğu koşullar ve kendi iç çelişkileri, açık bir diktaya gitmelerine imkân vermemektedir. Yani,

a) Emperyalizmin içine girdiği kriz hakim sınıfların dış finansman kaynaklarını ortadan kaldırmıştır ve onlar bir anlamda kaderleriyle başbaşa kalmışlardır.

b) Gerek iç, gerekse dış dinamikler nedeniyle, hakim sınıflar içindeki çelişkiler olağanüstü keskinleşmiş, aralarındaki ittifak geniş ölçüde çözülmüştür.

c) Hakim sınıfların yönlendiricisi durumunda olan tekelci burjuvazi, genelinde, açık bir diktayı kısa vade dahi finanse edemiyecek kadar güçsüzdür. Ayrıca, sermaye mihraklarından herhangi biri, kendi dışındakilerini tahakkümüne alacak kadar güçlü değildir.

d) 12 mart pratiğinden geçmiş olan tekelci burjuvazi, şu dönemde ikinci bir açık faşist diktaya gidemiyeceğinin bilinci içindedir. Çünkü açık faşist dikta girişimlerinin halk yığınları üzerinde yarattığı derin hoşnutsuzluğu ve onları hızla uyandırıp bilinçlendirdiğini görmüştür. Ayrıca kitlelerin demokratik özlemlerinin ne kadar derin ve CHP'nin küçük burjuva demokrasisine, *şu dönemde bağlanmış umutların ne kadar yaygın* olduğunun da farkındadır. Açık bir dikta girişimi, halkın en geniş kesimlerinde proletarya'nın ideolojik - politik etkisini yaygınlaştıracaktır.

Yukarıda saydığımız bütün bu nedenler onları açık faşist dikta dışında, başka bir alternatif bulmaya zorlamaktadır. Hakim sınıfların kendi aralarındaki çelişkilerin böylesine keskinleşmiş olduğu bir dönemde, bulunacak alternatif; hem onların parçalanmışlık gerçeğini dikkate almalı, hem de *dağılan ittifaklarını* yeni bir sentezde yeniden sağlama ihtiyaçlarına cevap vermelidir.

İşte bu gerçeklerine ve ihtiyaçlarına cevap verecek alternatifin *parlamentoya dayanan ve ortak hakimiyetlerini sağlayan, MİLLİYETÇİ CEPHE* olduğunu görmektedirler.

Bu, ittifakları dağılmış ve yeni bir sentezde ittifak arayan hakim sınıfların Milliyetçi Cepheden bekledikleri, kısa vadeli fonksiyondur.

Ancak genelinde, Milliyetçi Cephe, tarihsel bir kategori olarak hakim sınıfların Türkiye toplumunun baş çelişkisini kendi lehlerine çözmek (!) amacına yönelik, Ana taktik bir örgüt olmak zorundadır ve bu fonksiyonu yüklenecektir.

MİLLİYETÇİ CEPHE'NİN KISA VE UZUN VADE AÇISINDAN OLUŞTURULMA ZORUNLULUĞU

Milliyetçi Cephe'nin kısa vadeli amaçları :

a) Milliyetçi Cephe ve hükümet bunalımı : Bugün milliyetçi cepheyi oluşturmak istiyen partilerin önünde acil mesele olarak hükümet sorunu durmaktadır. Milliyetçi Cephe başlıca şu nedenlerden ötürü, hükümeti bir an önce kurmak istemektedir.

i) Bugünkü hükümet, hakim sınıfların şirazesinden çıkmış temel çelişkilerine hiçbir çözüm getirememekte, hiçbir ihtiyaçlarına cevap verememektedir. Bu açıdan yeni bir hükümet oluşturmak ve kendi temel çelişkilerinde uyum ve dengeyi, asgari ölçüde de olsa, sağlamak zorunluluğunu duymaktadırlar. Bu egemen sınıfların iç dinamiklerine ait bir zorunluluktur.

ii) Egemen sınıfların hükümet edememelerinde açık, çıplak, somut bir ifadesi olan bugünkü hükümet, onların bütün zaaf ve iktidarsızlıklarını geniş halk yığınlarının önüne sere serpe koymaktadır. Egemen sınıfların giderek yönetemez duruma girdiklerini gören geniş halk yığınları, kendi sosyal kurtuluşlarının, ancak, bizzat kendileri tarafından gerçekleştirilebileceğinin bilincine varmakta ve hızla politize olmaktadır. «Söz sokağın olmaktadır.» Bu ise, egemen sınıfların en büyük kabusudur. Halkın uyanışını önlemek ve frenlemek, *bugün* hakim sınıfların derhal çare bulmak zorunda oldukları bir meseledir. Bu bakımdan parlamentoya dayalı görünen hükümetin bir an önce kurulması, dış dinamik açısından da zorunlu hale gelmiştir.

b) Milliyetçi Cephe ve Seçimler : Egemen sınıflar için artık kaçınılmaz bir hale gelmiş olan önümüzdeki seçimlerde, uygulayacakları politika ve taktikleri görmek ve kavramak için, bu seçimin öncelikle değişik bir niteliğe sahip olduğunu belirtmekte mutlak bir yarar vardır.

Millî Bunalım Şartlarında Sosyalistlerin Birliğinin Olağanüstü önemini Kavrayalım...

Bu seçimler normal zamanların seçimlerde, uygulayacakları politika ve taktikleri görmek ve kavramak için, bu seçimin öncelikle değişik bir niteliğe sahip olduğunu belirtmekte mutlak bir yarar verdir.

Bu seçimler normal zamanların seçimleri değildir, olmıyacaktır.

Genelinde her yerde bir sınıf savaşı olan seçimler, Türkiye.de ilk defa bu genel niteliğinin en açık, en çıplak ve en somut biçim ve görünümünü kazanacaktır. Bu nedenle, gerici hakim sınıflarla emekçi sınıflar arasında bugüne kadar kurulan sun'i dengenin yıkılacağını ve seçimlerin «egemenliğin millette olduğu», «milli iradenin somutlandığı» bir müessese olduğu yolunda burjuvazinin öteden beri halka karşı kullana geldiği silahın bu defa geri tepmeye başladığını ve başlıyacağını gerici hakim sınıflar ilk defa görüp yaşayacaklar. Bunun bilincinde oldukları içindir ki, seçimleri istemiyorlar, ve de bugün her zamandan daha fazla muhtaç oldukları bir uyum ve dengeyi daha da bozma pahasına, seçimleri her türlü zorbalığı göze alarak geciktirmeye, yaptırmamaya çalışıyorlar. Ama, kendileri için aynı zamanda kaçınılmaz olan bu seçimleri kazanmak için de, kanlı kansız bütün yöntemleri uygulayacaklardır. Ve bir anlamda Milliyetçi Cephe, seçim meydanlarını savaş meydanları haline getirme konusunda karşı - devrimin örgütü olacaktır.

Burjuvazinin yarattığı silahın geriye teptiği ve daha da tepeceği hakim sınıfların bütün kanlı kansız politik mücadele unsurlarını kullanacağı, sınıf mücadelesinin çok keskinleştiği bir dönemde yapılacak böylesine bir seçimi; sosyalistler yalnızca propaganda yapmak ve kendi güçlerini ölçmek için düşünemezler ve taktiklerini buna göre belirliyemezler.

Bu seçimler, halk yığınlarını 1973 seçimlerine göre on kat, yüz kat daha fazla politize edecektir. Ve bu seçimler aynı zamanda, halk yığınlarının sokağa dökülmesi açısından bir sıçrama tahtası olacaktır.

Baştanberi açıkladığımız ekonomik-politik-sosyal nedenlerden ötürü, egemen sınıflar seçimlerin kaçınılmaz olduğunu görmektedirler. Ve de yeni bir düzeyde oluşturmak zorunda oldukları ittifakı geniş bir tabana oturtmak ihtiyacındadırlar. Bu kaçınılmazlık ve ihtiyaç, onların önüne, aralarındaki çelişkilerin keskinleşmesine rağmen seçimlere «birlikte» hazırlanma zorunluğunu koymaktadır.

Oluşturmaya çalıştıkları ittifakın mümkün olduğu kadar geniş bir tabana dayanması için belli başlı şu taktiklerle seçimlere gitmeye hazırlanmaktadırlar :

i) Anti-komünizm propagandasını yaygınlaştırmak ve yoğunlaştırmak.

İlerici ve anti-faşist güçlerin güçbirliğini parçalamak için vuruş hedeflerini değiştirmek, özellikle sosyalist güçlere vurmak ve CHP'yi komünistlerin hamisi olarak göstermek suretiyle CHP'nin anti-komünist yanını kışkırtmak ve ilerici-devrimci cepheye *küçük burjuva demokratların katılmasını önlemek*.

ii) Genelinde baskı, terör ve fiziki yok etmeleri bütün memleket sathına yayarak, bir yılamlık ortamı yaratmaya çalışmak. Faşist komando sürülerini, üniversitelerden, sokak ve meydanlara kaydırarak yeni kanlı pazarlar yaratmak ve kendi tabanlarını bir komünizm heyülası karşısında birleştirip-toparlamak.

iii) Kendi temel çelişkilerinde asgari bir uyum ve dengeyi sağlamak için, devlet kademelerinde, kurumlarda, özellikle seçim kanununda gerekli ayarlama ve düzenlemeleri yapmak.

iiii) Kendi sınıf çıkarları ile halkın çıkarlarının aynı olduğu imajını yaratmak; *bunalımın ve yokluğun gerçek nedeninin sistemde ve kendilerinde olduğu gerçeğini kamufle ederek, halk düşmanı politikalarını ellerinden geldiğince ört-bas etmeye çalışmak ve bunun için, bütün iç ve dış olayları ve gelişmeleri istismar etmek, bu istismara ait çeşitli taktik ve yöntemler geliştirmek.*

MİLLİYETÇİ CEPHE VE TÜRKİYE TOPLUMUNUN BAŞ ÇELİŞKİSİ:

Türkiye Toplumunun Baş Çelişkisi bilindiği gibi; emperyalist güçler ve onların yerli ortak ve müttefikleri olan tekelci burjuvazi ve pre-kapitalist sınıflarla proletarya, yoksul köylülük, kır ve şehir küçük ve orta burjuvazisi arasındadır.

İşte Milliyetçi Cephe; yukarıda ifade edilen emperyalist, tekelci ve pre-kapitalist güçlerin derece derece en gerici ve şöven kesimlerinin, sınıf ve zümrelerinin politik temsilcilerinin oluşturacağı bir CEPHE'dir. Bu Cephe, Türkiye Toplumunun baş çelişkisinin, bu gerici güçler lehine çözümünde kullanılmak istenen bir *Ana Taktik örgüttür.* (Bu Ana Taktik örgüt, bugün hakim sınıfların en gerici ve şöven kesimlerinden oluşurken, Türkiye toplumunun Baş ve Temel çelişkilerinin keskinleşmesine bağlı olarak, bu aşamada farklı yerlerde mevzilenmiş olan sınıf ve zümrelerin, özellikle tekelci burjuvazinin *reformist politikadan bugün için medet uman kesiminin,* yarın bu Ana Taktik örgüte katılması kaçınılmaz olacaktır.)

Bu açıdan bugün, hakim sınıfların yakın ve orta vadeli amaçları için oluşturulmaya çalışılan bu örgüt, kaçınılmaz olarak Türkiye toplumunun Baş çelişkisinin çözülme sürecinde varlığını devam ettirecek ve devrimci güçler tarafından parçalanıncaya kadar bu amacını ve görevini gittikçe artan bir bilinç ve dirençle gerçekleştirmeye çalışacaktır.

Gerici güçlerin bugün bu Ana Taktik örgütün uzun vadeli amaç ve görevinin bilincinde olup olmamaları önemli değildir. Bu örgütün gerekliliği ve zorunluluğu; Türkiyedeki sınıflar mücadelesinin zorlamasıyla kaçınılmaz olarak gerici hakim güçler tarafından en kısa bir zamanda kavranacaktır. Kaldı ki, bu gerici hakim sınıfların, *bugünden,* böyle bir Cephe oluşturma çabaları, bu Ana Taktik örgütün ileriye dönük amaç ve görevlerini el yordamıyla da olsa, ferkettiklerinin bir kanıtıdır.

Hakim sınıfların daha şimdiden kendilerine ait Ana Taktik örgütü oluşturmaya çalışmaları; objektivite ile sübjektivite arasında olması gereken uygunluğu, devrimcilerden çok daha iyi görüp değerlendirdiklerinin açık ve somut örneğidir.

Biz devrimciler, objektivite ile sübjektivite arasında olması gereken uygunluk kanununu kitaplardan okumuş ve öğrenmişizdir. Ama bu bilgiler hep kitap sayfalarında kalırlar, bir türlü hayata uygulanamazlar. Oysa hakim sınıflar, bu uygunluk kanununu bilmeseler dahi, binlerce yıllık politik geçmişlerinin kazandırmış olduğu bir içgüdü ve tecrübeyle durumu kavramakta ve onun gereklerini yerine yetirmekte gecikmiyorlar.

Milliyetçi Cephenin politik platformdaki zıddı, Anti Faşist Halk Cephesi'dir. Milliyetçi Cepheyi parçalıyarak, onu tarihin çöplüğüne atacak olan AFHC, sosyalist, ilerici, demokrat ve yurtsever güçlerin oluşturacağı ANA TAKTİK bir ÖRGÜTTÜR. Bu Cephenin oluşturulması ise, *her şeyden önce, Proleterya Partisinin kurulması ve proleteryanın eylem birliğinin sağlanmasına bağlıdır.*

Milliyetçi Cephe Politikası Gütmek İsteyenlerin Açmazları

□ Bugün, Milliyetçi Cephe Hükümeti'ni oluşturmak isteyenlerin önünde duran ilk mesele, kendi aralarındaki anlaşmazlığı gidererek, hükümet kurmak için yeterli bir politik birlikteliği sağlamaktır. Bu meselenin çözümünün, gelişen Dünya ve Türkiye şartlarında büyük güçlükler taşımaması gerekir. Çözümü, çeşitli alternatiflerle imkân dahilindedir. (DP'nin bütünüyle katılması, veya parçalanması, bazı bağımsız milletvekillerine cazip teklifler yapılması v.b. gibi)

Milliyetçi Cephe'nin şu veya bu şekilde oluşturulması, egemen sınıfların arasındaki baş çelişkinin daha da keskinleşmesine, egemen sınıfların tümüne ait temel çelişkilerin ortak bileşkesinde zaten büyük ölçüde varolan uyumsuzluk ve dengesizliğin daha da artmasına sebep olacaktır. Bu nedenle, Milliyetçi Cephe çözümü (!), egemen sınıfları; çelişkilerini daha da keskinleştirecek olması dolayısıyla, daha işin başında açmaza sokmaktadır.

□ Milliyetçi Cephe Hükümeti kurulsa dahi;

a) Çığ gibi gelişen Dünya ve Türkiye olayları,

b) Derinleşen bunalıma bağlı olarak, geniş halk yığınlarının artan hoşnutsuzluğu ve talepleri,

c) Egemen sınıfların baş çelişkisinin keskinleşmesi ve aralarında, yeni yeni çelişkilerin ortaya çıkması,

d) Ülkenin, biriken ve çözümü çok güç olan iç ve dış problemleri egemen sınıfları kaçınılmaz olarak seçimlere götürecektir. Bu kaçınılmazlık ise:

□ Seçimlerden kaçmak onu mümkün olduğu kadar ileri bir tarihe atmak ihtiyaç ve çaresizliği içinde olan hakim sınıfları, artık seçimleri erteleyemez ve kendileri için en uygun zamanı tayin edemez duruma düşürecektir.

Seçimlere kendileri için en uygun zamanda gidememeleri onlara, Milliyetçi Cephe Hükümeti aracılığıyla, temel çelişkilerinde asgari düzeyde dahi, bir uyum ve denge sağlama imkânını vermeyecektir. Yani, seçimlere her yönden hazırlıksız gitmek zorunda kalacaklardır. Bu, şu dönemde hükümet etmek ihtiyacı duyan egemen sınıfların, *seçimlerle ilgili birinci büyük açmazıdır.*

□ Kaçınılmaz olarak sürüklenecekleri bu seçimler daha önce de vurguladığımız gibi, Türkiye'de şimdiye kadar görülmemiş bir sınıf savaşının arenası olacaktır. Egemen sınıflarla ezilen-sömürülen sınıflar arasındaki çelişki ve mücadelenin çok keskinleşmiş olacağı böyle bir dönemde yapılacak seçimler, geniş halk yığınlarını görülmedik bir biçimde politize edecektir. Bu ise, bir dış dinamik olarak, onların temel çelişkilerinde varolan uyumsuzluk ve dengesizliği daha da şiddetlendirecektir. Bu da, egemen sınıfların *seçimlerle ilgili ikinci büyük açmazıdır.*

□ Seçim sonuçlarına gelince: egemen sınıfların bu alanda da büyük açmazı yatmaktadır. Şöyle ki:

Milliyetçi Cepheyi oluşturan partiler, seçim kanununda değişiklik yapabilmeleri, seçimlere ortak liste ile gidebilmeleri ve seçimlerden sonra bir ortak hükümet kurabilmeleri halinde, iki büyük açmazla karşılaşacaklardır.

a) Geniş halk yığınlarıyla olan çelişkileri: Dünya ve Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik krizin o şartlarda daha da derinleşmiş olmasıyla, bu çelişkiler çok daha keskinleşecek, egemen sınıfların, gerek ekonomik, gerekse siyasi politikaları halkın taleplerini terörle bastırmak yönünde gelişecektir. Bu durum ise, onların, yıkılmaya mahkûm bir avuç sömürücü olduğu gerçeğini geniş halk yığınlarının önüne çırılçıplak koyacaktır. Bu onların en büyük kabusudur.

b) Ayrıca, egemen sınıfların bugünkü baş çelişkileri, o günün şartlarında çok daha başka faktörlerin de işin içine girmesiyle, müzminleşip kangrenleşerek devam edecektir. Bu, hakim sınıfların temel çelişkilerinin ortak bileşkesindeki uyumsuzluk ve dengesizliği büsbütün artırıcı bir durum yaratacaktır.

Bunlar, Milliyetçi Cepheyi oluşturmaya çalışan hakim sınıflar kesiminin, seçimleri kazanmaları halindeki açmaz ve çözümsüzlükleridir. Bu kesimin seçimleri kaybetmesi halinde:

a) Bu kesimi oluşturan sınıf ve zümrelerin gerek ayrı ayrı temel çelişkilerinde, gerekse bu temel çelişkilerinin ortak bileşkesinde, bugünden, var olan uyumsuzluk ve dengesizlik, o günün şartlarında şirazesinden çıkacak ve bizzat onları bir ateş çemberi içine alacaktır.

b) Seçimi kaybetmeleri halinde, CHP'yi tercih eden tekelci kesime çok daha saldırgan bir biçimde savaş açacaklarından, egemen sınıflararası mücadele şiddetlenecek ve baş çelişkileri çok daha keskinleşecektir. Bu ise, Milliyetçi Cephede toplanacak olan sınıfların, siyasi iktidardan yoksun olmaları nedeniyle, gerek tek tek kendi temel çelişkilerindeki, gerekse bu cepheyi oluşturanların temel çelişkilerinin ortak bileşkesindeki uyumsuzluk ve dengesizliğin çok daha artması sonucunu doğuracaktır.

Bunlar da, Milliyetçi Cepheyi oluşturmaya çalışan hakim sınıflar kesiminin, seçimleri kaybetmeleri halinde, içine düşeceği açmaz ve çözümsüzlüklerdir. *(Yukarıda egemen sınıfların baş çelişkilerinin keskinleşmesine ilişkin olarak söylediklerimiz, Türkiye toplumunun temel ve baş çelişkilerinin şiddetlenmesine bağlı ve orantılı olarak, giderek tali plana düşecektir.)*

2- Hakim Sınıfların Diğer Kesimlerinin Tercihi : CHP

Bugün tekelci burjuvazinin bir kesiminin CHP'yi tercih etmesi başlıca üç olayın çakışması nedeniyledir.

1 — Tarihsel gelişiminde palazlanmasının bu döneme rastlaması ve pre-kapitalist sınıfları tasfiye (!) ihtiyacı duyması.

2 — Türkiye toplumunun tarihsel gelişiminde sınıf ayrışmasının eriştiği boyutlar derinleşmiştir. Türkiye'nin temel ve baş çelişkileri bugüne dek Türkiye'de görülmemiş bir üst düzeye, en keskin bir duruma gelmiştir. Söz konusu olan tekelci kesim, bu keskinliği törpülemek ve devrim dalgasının yükselmesini önlemek zorunluluğunu duymaktadır.

3 — Kapitalist dünya ve Türkiye'nin ekonomik bunalımının ilk iki noktada belirtilen ihtiyaç ve zorunlulukları olağanüstü artırması ve 12 Mart faşist denemesinin iflası, bu kesimi daha «rasyonel» bir tercih yapma durumunda bırakmıştır.

Hızla gelişen Dünya ve Türkiye koşullarında, Tekelci burjuvazinin CHP tercihi yapan bu kesiminin belirlediği politikanın açmaz ve çıkmazlarını ve bu politikanın ne ölçüde geçerli ve gerçekçi olduğunu aşağıda sırasıyla göreceğiz.

1 — Tarihsel gelişiminin bu aşamasında pre-kapitalist unsurları tasfiye etme ihtiyacını duyan, CHP tercihli tekelci kesimin, bu isteğini gerçekleştirme olanağı yoktur.

Çünkü :

— Burjuvazinin kendi gelişimini önleyen pre-kapitalist sınıfları ve kurumları devrimci bir atılımla tasfiye ettiği bir dönemin çok gerilerde kaldığını, genelinde burjuvazinin, özelinde tekelci burjuvazinin tümden gerici bir karakter kazandığını görmezlikten gelmekteler ve unutmaktalar.

Emperyalist Dünya ve Türkiyenin derin bir ekonomik kriz yaşamasına sıkı sıkıya bağlı olarak ve de Türkiye toplumunun tarihsel gelişimi sonucu sınıfsal ayrışma, mevzilenme ve kamplaşmanın krizle şiddetlenen ve daha da şiddetlenecek olan ortamında kendi sınıfsal yerlerini şaşırmaktalar.

Türkiye toplumunun temel ve baş çelişkilerinin hızlı

TARİHSEL MOMENT TARİHSEL GÖREV

SOSYALİST BİRLİK

Sahibi ve Sorumlu Müdürü : Abdurrahman Arıman, Yönetim Bürosu : Kalaycı Şevki Sok. Şamil Han No : 24, Kat 2/6, Beyazıt - İSTANBUL, Abone şartları : Yıllık 40 TL., altı aylık 20 TL., Dış ülkeler için iki katı. Dağıtım : FUAT BÜTE, Dizgi - Baskı : Divan Matbaacılık ve Ticaret, Son Baskı Tarihi : 15 Şubat 1975

bir keskinleşme aşamasına girdiği böyle bir dönemde, hakim sınıfların temel çelişkilerinin ortak bileşkesinde azami bir uyum ve denge sağlama ihtiyacının öne fırladığı bir ortamda, CHP tercihi yaparak kendi temel çelişkisinde bir uyum ve denge sağlama politikası, bu tekelci kesimin açmazı ve ütopyasıdır. Görüldüğü gibi, tekelci burjuvazinin CHP tercihine yönelik kesiminin, bu tercihindeki başat yön ekonomik değil, sosyo-politik olmak zorundadır. Ve de öyledir.

2 — CHP tercihini yapan tekelci kesimin, bu tercihindeki asıl amaç, sosyo-politik plandadır ve Türkiye toplumunun sınıf ayrışmasının eriştiği ve erişeceği yeni boyutlarda keskinleşen çelişkilerin törpülenmesi ve yükselen devrim dalgasının nötralize edilmesine yöneliktir. Fakat bu amacın ve bu amaca yönelik politikanın kısa zamanda iflası kaçınılmazdır.

Çünkü :

☐ Türkiye tekelci burjuvazisi bağımlı, zayıf ve çarpık yapısıyla genelinde Türkiyede bir reformist politika izlemek şansına sahip değildir. Kaldı ki, kapitalist dünyanın bugünkü buhranında ve Türkiye tekelci burjuvazisinin bugünkü parçalanmışlık şartlarında uygulanabilme imkanı kesinlikle yoktur.

☐ Bu kesim, Türkiyede halk yığınlarında genelinde bir sola açılışın olacağını görmektedir. Bu sola açılımı, söz konusu tekelci kesim belirli bir sınırda, yani kendisinin *belirleyeceği bir sınırda* tutmak hayali içindedir. Kendisinin sola verebileceği taviz ve aktarmayı göze alabileceği artı-değer miktarıyla yığınların sola açılımı ve talepleri arasında bu tekelci kesimin hesabını yapmakta olduğu suni denge (optimum nokta) kum üzerine yazılan yazı olarak kalacaktır. Eğer bu politikada israr eder ve CHP içinde bu politikayı israrla sürdürmek isteyen yandaşlar bulursa, o taktirde CHP parçalanmaktan kurtulamayacak ve tekelci elinde kalan parça hiç bir işe yaramıyacaktır.

A- Türkiye'de «Millî Bunalım» Hızla Derinleşmektedir.

1- Nedir "Millî Bunalım"

«Milli Bunalım», yönetenlerin artık eskisi gibi yönetemez, yönetilenlerin de artık eskisi gibi yaşamak istemediklerini düşünce ve eylemleriyle ortaya koydukları ve yönetilemez hale geldikleri bir dönemdir.

Yönetenlerin, hakim sınıfların, eskisi gibi yönetemez hale gelmeleri ne demektir? Hakim sınıfların sık sık politik bunalımlara düşmeleri, istikrarlı hükümetler kuramamaları, eski ittifaklarının dağılması ve yenilerini kurmada acz içine düşmeleri, aralarındaki politik kavgaların şiddetlenmesi ve hiçbir şekilde örtbas edilemez hale gelmesi, yarattıkları kurumlara hakim olamamaları ve onlarla ilişkilerini eskisi gibi sürdürememeleri, yani başta devlet ile, onun önemli kesimleri ve kademeleriyle uyumsuzluk ve çelişkiye düşmeleri, bu uyumsuzluk ve çelişkilerinin keskinleşmesi ve söz geçiremez hale gelmeleri, ekonomik, sosyal ve kültürel hayatın eskisi gibi işletilemez, yürütülemez duruma gelmesi, hakim sınıfların iç ve dış politika ve ekonomilerinin büyük açmazlarla karşılaşması ve iflasa sürüklenmesi demektir. Yani, bütün bunlar, hakim sınıfların gerek tek tek temel çelişkilerinde, gerekse bu temel çelişkilerinin ortak bileşkesinde uyumsuzluk ve dengesizliğin had safhaya varması ve şirazesinden çıkmasıdır.

Yönetilenlerin de artık eskisi gibi yaşamak istememeleri ve yönetilemez hale gelmeleri ne demektir? «Milli Bunalım» dönemleri, toplumda sınıf ve zümre ayrışmasının hız kazandığı ve sınıf çelişkilerinin şiddetlendiği dönemlerdir. Yani, yönetilenlerin, ezilen ve sömürülen yığınların, bu sınıf ayrışmasının bilinci ve kurumlarıyla (sendikalarıyla, kooperatifleriyle, dernekleriyle, meslek odalarıyla, partileriyle, yayın organlarıyla, v.b.) ekmek, iş, demokratik hak ve özgürlük taleplerini haykırdıkları, bu taleplerini, fabrikalarda, tarlalarda, üniversitelerde, işyerlerinde, dairelerde, alanlarda, kısaca sokaklarda grev ve boykotlar, işgaller, yürüyüşler, mitingler ve hakim sınıfların kolluk kuvvetleriyle çatışmalarıyla eyleme dönüştürdükleri zamanlardır, yönetilenlerin artık eskisi gibi yaşamak istememeleri ve yönetilenmez hale gelmeleri!

Bütün bunları, «Milli Bunalım»a gidişte yönetemez duruma gelmiş hakim sınıflarla, artık eskisi gibi yaşamak istemeyen ve eyleme geçen kitlelerin çelişkilerinin keskinleşmesinin belirtileridir.

2- Ve Nedir TÜRKİYE'deki Durum

☐ Hakim sınıflar, 1970'lerin başından beri ve özellikle 1973 Ekiminden itibaren sürekli ve derin bir politik bunalıma girmiştir.

☐ Hakim sınıflar, 1971 başından itibaren açık - faşist dikta denemeleri de dahil olmak üzere, üç-beş aylık hükümetlerle yönetim iktidarsızlığına düşmüş, son beş aydır bunu dahi yapamaz hale gelmiştir.

☐ O hale düşmüştür ki hakim sınıflar, doksan beşlik bir iktidarsızlık sabıkalısından iktidar macunu bekler hale gelmiştir.

☐ Hakim sınıfların ittifakı tümden çözülmüştür ve yenisini kurmada da tam bir acz içine düşmüşlerdir.

☐ Hakim sınıfların partileri arasındaki kavga şiddetlenmiş, iç çekişmeleri ayyuka çıkmış ve hakim sınıflar halk yığınları nezdinde kepaze duruma düşmüşlerdir.

☐ Hakim sınıfların büyük kesimi, asker-sivil bürokrasinin üst kademeleriyle tam bir terslik içine düşmüştür.

☐ Parlamento, hakim sınıfların beklediği fonksiyonu icra edememektedir.

☐ Anayasa, Anayasa Mahkemesi, Danıştay, Sayıştay, Yargıtay, TRT ve benzeri bir çok kuruma, hakim sınıflar hükmedememekte, söz geçirememektedirler ve bunları yönetememektedirler.

☐ Bütün devlet daire ve kurumları işlemez ve laçka bir haldedir.

☐ Bu kurumları yönetme meselesindeki acizlikleri, onları bu kurumlara karşı saldırgan ve kudurgan bir hale sokmuş, kepazelikleri ayyuka çıkmıştır.

☐ Hakim sınıflar, iç ve dış politika ve ekonomileriyle; Kıbrıs batağıyla, Amerikan ağababasıyla, NATO jandarmasıyla, AET Ortaklığıyla politika ve ilişkilerinde tam bir acz ve yalnızlık içine düşmüş, enflasyon, dış ticaret açığı ve tükenen döviz rezervleri, işsizlik, devalüasyon, iç ve dış borçlar, piyasa durgunluğu karşısındaki açmaz ve çözümsüzlükleriyle tam bir iflas eşiğine gelmiştir.

☐ 1974 yılı, işçi sınıfının rekor düzeyde greve gittiği bir yıl olmuştur.

☐ 1974 yılı, kapıcısından eczacısına, astsubayından pamuk üreticilerine, memuruna, öğrencisine, öğretmenine kadar yayılan boykotlar ve gösteriler yılı olmuştur.

☐ Bütün yurtta yüzbinlerce kamu personeli, hayattan bezginlik ve yılgınlığın bunalımı içinde işleri yavaşlatmış ve sermiştir.

☐ Bütün sendikaların, derneklerin, meslek odalarının yayın organları ve kongreleri; işsizliğe, hayat pahalılığına, faşizme karşı çıkıldığı, özgürlük, demokrasi ve bağımsızlık özlemlerinin haykırıldığı, eyleme geçildiği forumlar haline gelmiştir.

☐ İşçi sınıfının gerçek partisinin olmadığı bir ortamda, emekçi yığınların hoşnutsuzluğu, politik platformda CHP'ne yönelmede somutlanmakta ve CHP'ni en güçlü örgüt haline getirmektedir.

Yukardan beri çarpıcı örneklerini sıraladığımız olaylar ve olgular basit bir gözlemcinin dahi farkettiği gelişmelerdir. Bu gelişmeler Türkiye'de derinleşen bir milli bunalımın yaşanmakta oluşunu sergileyen göstergelerdir.

3- Millî Bunalım Şartlarında Sosyalistler Ne Yapmalıdır?

☐ Herşeyden önce bu milli bunalımın *mahiyetini* gelişme *hızını*, hangi *aşamada bulunduğunu* ve onun *uluslararası konjonktürle olan ilişkilerini* sağlıklı bir biçimde tespit etmek sosyalistlerin yapmaları gereken ilk görevdir.

☐ Yapılan bu tespitleri *sosyalist kadrolara ve bütün emekçi yığınlara* eldeki bütün imkan ve vasıtalarla *açıklamak*, bu tespitlerin kavranıp bilince çıkarılması için geniş incelemeler, tartışmalar, toplantılar tertiplemek,

☐ Sosyalist hareketin güç ve imkanlarını tespit etmek. Sosyalist hareketin somut durumuna bakmak. Eğer sosyalist hareket dağınık ise; hareketin parçalarının gerek kendi varlıklarına gerekse hareketin geleceğine ait her türden ve soydan «teorilerini» bir yana bırakarak, *sosyalist hareketin azami birlikteliğini oluşturmak için gün kaybetmeden* girişimlerde bulunmak.

Eğer sosyalist hareket bir bütünlük arzediyorsa; kendi bütünlüğü içindeki unsurlar arasındaki bağları on kat, yüz kat sağlamlaştırmak.

☐ Proleteryanın eylem birliğini gün kaybetmeden, bütün güç ve imkanlarını seferber ederek oluşturmak.

☐ Hakim sınıfların ezdiği, sömürdüğü, horladığı ve çelişki içinde bulunduğu bütün sınıf ve zümrelerle hızla ittifakını sağlamak, güçlendirmek ve proleterya'nın eylem birliği tabanında anti-faşist halk cephesini oluşturmak.

☐ Milli bunalımın mahiyetine, hızlanma derecesine, geçirdiği aşamalara, uluslararası konjonktürün değişimlerine sıkı sıkıya bağlı olarak mücadele taktikleri tespit etmek ve tereddüte, kararsızlığa düşmeden uygulamak *(Milli bunalımla devrimin tarihsel momentini birbirine karıştırmamak lazımdır. Milli bunalım daha çok objektivitenin belirlediği yani objektif gelişmelerin başat olduğu bir hadisedir. Devrimin tarihsel momenti ise objektivite'nin en olgunlaşmış durumunda sübjektif müdahale unsurunun en büyük maharet ve atılganlıkla duruma müdahale* ettiği bir andır. İşte bu tarihsel anda sübjektif müdahale *unsuru hayatın, gerçeğin özüdür, yaşayan ruhudur.)*

4- Sosyalistlerimiz Ne Yapmaktalar?

Az önce Türkiye'de derinleşen bir milli bunalımın yaşanmakta olduğunu en çarpıcı örnekleriyle sergileyerek göstermeye çalıştık. Ve de böyle durumlarda sosyalistlerin ne yapmaları gerektiğini madde madde belirttik, vurguladık. Şimdi de sosyalist hareketimizin unsurlarının bu gelişen, derinleşen büyük olguyu nasıl değerlendirdiklerini ve ne yaptıklarını; nasıl değerlendirmeleri ve ne yapmaları gerektiği ile karşılaştırarak görelim.

a — Milli bunalımın mahiyetini, gelişme hızını, bulunduğu aşamayı ve uluslararası konjonktürle olan ilişkilerini tespit etmek,

☐ bu meselede, bizim sosyalistlerimizde hiçbir ses ve hareketlilik yok!...

b — Milli bunalımı sosyalist kadrolara ve emekçi yığınlara açıklamak ve bunun kavranmasını sağlamak,

☐ Bu meselede de bizim sosyalistlerimiz de hiçbir ses yok.

c — Sosyalist hareketin birliğini gün kaybetmeden oluşturmak.

☐ Bizim sosyalistler gün kaybetmeden, rakip firmalar ortaya çıkmadan, kendi dükkanlarını açmaya, grup partilerini oluşturmaya çalışıyorlar. Açtıkları dükkanlarda sosyalistleri tutmak, onları rakip firmalara kaptırmamak için sosyalistlerce en kutsal sayılan kavramları istismar ediyorlar.

d — Proleteryanın eylem birliğini gün kaybetmeden oluşturmak.

☐ İşçi sınıfının bir anlamda kendiliğinden oluşan ve gelişen eylem birliğini kendi grup partilerini etlendirip - butlandırmak uğruna PARÇALAMAKTALAR! Devrimci Sendikaları PARSELLEYİP parçalıyorlar. Ele geçiremediklerinin karşısına rakip sendikalar çıkarıyorlar.

e — Proleteryanın eylem birliği tabanında anti - faşist halk cephesini oluşturmak.

☐ Sosyalist hareketi rakip firmalardan oluşan bir pazar yerine çevirmek, proleteryanın, gençliğin, bütün meslek kuruluşlarının ve devrimci derneklerin eylem birliğini engellemek ve parçalamak suretiyle güçbirliği ve anti-faşist halk cephesi oluşturmak hayali içindeler.

Sosyalist Hareketimizin parçalanmışlık ortamında;

Türkiye hızla derinleşen bir milli bunalım yaşarken, Dünya burjuvazisinin global ve bölgesel strateji ve politikalarında derin çatlaklar ve çözülmeler olurken, ve bunlara bağlı olarak Türkiye, emperyalist zincirin hızla zayıflayan bir halkası haline gelirken: bütün bu büyük tarihsel olay ve olguların ÜZERİNDE DURMAYAN, GÖRMEYEN, KAVRAMAYAN bütün gruplar ve grup partileri; sosyalizmin genel meselelerinin konuşulduğu birer «klüp», yayın organları ise birer haftalık ya da aylık «genel kültür ve haber bülteni» olmak niteliğinden öteye gidemezler.

ÇÜNKÜ SOSYALİZM SOMUTUN BİLİMİDİR!..

OKURLARA DUYURU

1 — Elimizde olmayan teknik nedenlerden ötürü gazetemiz bir hafta geç çıkmaktadır.

2 — Bu sayıdaki yazının önemi ve kapsamı dolayısıyle «FORUM» sayfasını koyamadık.

3 — Dağıtım konusunda karşılaştığımız güçlükler ve dağıtımın istenilen yaygınlıkta olmaması nedeniyle İstanbul dağıtımcımızı değiştirmek zorunda kaldık.

Gazetemiz 15 günlük olmasına rağmen, yeni dağıtım düzeninde İstanbul bayilerinde, çıkışından itibaren ancak bir hafta kalabilecektir. Okurların bu süre içinde SOSYALİST BİRLİK'i temin etmeleri gerektiğini duyururuz.

Türkiye - Yunanistan - Kıbrıs Üçgenini Emperyalizme Mezar Edelim...